

THOUGHTS
LETO-YEAR
37
JANUAR
FEBRUAR
1988

200

AVSTRALIJA

Moja dom

misli

Slovenija

Moja dežela

Kje,
domovina,
si?
Ali
na poljih teh?
Še pod
Triglavom,
okrog
Karavank?
... Tu?
Preko morja?
In ni ti mejá?
/Župančič/

K naslovni sliki: Kjerkoli v svetu smo Slovenci, oča Triglav nam je simbol trdnosti in zvestobe rodu. . .

+ + +

KO sem pisal na platnice novega letnika številko 37, sem se zamislil. Že sedemintrideseto leto bodo naše MISLI obiskovale slovenske družine po širni Avstraliji. Kako vredno poslanstvo, duhovno in kulturno! Iz skromnih začetkov, ki niso obetali ravno dolgega življenja, se je razvilo. In še žive skromno iz meseca v mesec. Tudi danes MISLI ne pošiljajo v svet kakih bombastičnih gesel, ne kličejo po štajersko na korajžo, pa tudi ne klečepazujejo pred nikomer. Uredništvo se zaveda odgovornosti pred Bogom in narodom, zato se drži ravne poti in list naj bo s tem v oporo vsem, ki jih prilike silijo h kolebanju in oportunitizmu. V svobodnem svetu izhajajo MISLI, hvala Bogu, zato naj bodo svobodne v zvesti službi resnice, zlasti še če jo zakriva laž ali pa je zavita v molk. To je pot naših MISLI od vsega začetka in na tej poti bodo ostale.

MISLI so tudi lep primer izseljenske vzajemnosti, saj bi jih skromna naročnina brez darov v sklad ne zmogla vzdrževati. Vse delo razen tiskarniškega je opravljeno brezplačno, od pisanja člankov in urejanja pa do zavijanja za poštno dostavo. Nikdar ne bom dovolj hvaležen sotrudnikom in pomočnikom (pri prvi številki zahvala arh. R. C. Mejaču, da je naš list v novi obleki) za nesebično sodelovanje.

Ohranimo tega duha, pa MISLI še ne bodo tako kmalu zaspale!

— Urednik in upravnik



Pošttnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II. dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac — Škerlj — Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev. Trenutno nam je pošla.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.— dol. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in 28.— dolarjev.) Trenutno nam je pošla.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM I.del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PRED VRATI PEKLA — Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zaporih po vojni — Franc Sodja CM — Vezana 10.—, nevezana 8.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.— dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.
MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Cegljarja. Cena 2.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Establish-

ed) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 7.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 13.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 — Tel.: (03) 387 8488



božje

misli

in

človeške

LETNIK 37 – ŠT. 1 in 2
JAN. – FEBR. 1988

- Naša obletnica /ob 200-letnici
Avstralije/ – stran 1*
- Ob našem Kulturnem dnevu –
10. zapovedi o jeziku – stran 2*
- Nekaj zemlje – pesem
– France Papež – stran 3*
- Sloveniji v svetu – Iz pisma
nadškofa Šuštarja – stran 4*
- Ob Prešernovem dnevu
Iz govora K. Mauserja – stran 5*
- Kaj se dogaja v Sloveniji?
– "Marko iz Slovenije" – stran 7*
- Pratika – črtica
– Emilijan Cevc – stran 9*
- Kaj sem dobil od slovenstva
– Alojz Rebula – stran 11*
- Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne – P. Bazilij
– stran 12*
- Izpod Triglava – stran 14*
- Žena v svetem pismu /Stvarje-
nje/ – P. Tone – stran 16*
- Iz središča sv. Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 18*
- Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 20*
- Naše nabirke – stran 20*
- Iz središča sv. Druž., Adelaide
– P. Janez – stran 23*
- Nekaj misli za nas vse
– Cilka Žagar – stran 24*
- Z vseh vetrov – stran 26*
- Kotiček naših mladih
– stran 28*
- Križem avstralske Slovenije
– stran 29*
- Smeh je najboljšo zdravilo
brez recepta... – stran 32*

NAŠA OBLETNICA

Z JANUARJEM smo pričeli leto, ki bo za nas na peti celini poteklo v dolgi vrsti slovesnosti. Proslavljamo pač dvestoletnico – dne 26. januarja 1788 je zgodovina zaznamovala začetek prve britanske naselbine na avstralskih tleh, v Sydney Cove.

Dvesto let res ni posebno dolga doba, niti v evropskem, niti v zgodovinskem merilu. A vendar je prinesla peti celini dramatično spremembo. "Terra Australis" je začela sprejemati priseljence – najprej kaznjence, potem tudi druge, ki so jo izbrali za novo domovino in svoj novi začetek v upanju na lepšo bodočnost. In po zadnji svetovni vojni je Avstralija na široko odprla vrata nepreglednim množicam, zlasti beguncem. Stotisoči so iskali svobodo in varnost ter prinesli v novo deželo le par pridnih rok in dobro voljo. Tedaj se je ponovno izkazalo, koliko ta dežela "Down Under" lahko nudi podjetnemu človeku.

Tudi slovenski priseljenci – največje število med nami je šlo skozi evropska begunska taborišča – smo novi deželi lahko hvaležni za sprejem in svobodo in večkulturno ozračje, v katerem smo si gradili družinska ognjišča, pa tudi skupne domove – cerkve z verskimi in kulturnimi središči ter prijetne kulturno-družabne prostore naših društev. Samo Bog daj, da bi Avstralija znala ohraniti svojo demokratično ureditev, katere sestavni del prebivalstva smo tudi mi. Po številu Slovenci res ne spadamo med velike narodne skupine, a vendar predstavljamo nekaj vrednih raznobarnih kamenčkov v pestrem mozaiku. podobe Avstralije ob letošnjem dvestoletnem jubileju.

Ne bilo bi pravilno, da bi ob tej pomembni dvestoletnici pozabili naslednje: Ob prihodu prvih ladij in pričetku prve naselbine priseljencev peta celina ni bila "Terra nullius" – dežela nikogar. Avstralski domačini so jo naselili že tisočletja predno se je Abraham odpravil v Kananejsko deželo, kot so ob jubileju poudarili avstralski škofje v svojem pastirskem pismu. Avstralija je pripadala tem prvim prebivalcem, živeli so na njej svoje mirno življenje kot del njene narave, ki jim je vtisnila svoj pečat. Kar letos mi proslavljamo kot začetek napredka, velja avstralskim domorodcem za začetek razkrajanja njih tisočletne tradicije in kulture. Še več: zgodovina nam priča o krivicah, pobijanju in načrtnem

“Naša slovenščina je, prepričani bodimo, eden najlepših jezikov na svetu.” Jezikoslovec o. Stanislav Škrabec O. F. M. (1844 – 1918)

ZATO naj velja za nas vselej tehle deset zapovedi:

1. Veruj v moč in lepoto našega jezikal
2. Ne imenuj po nemarnem tujih besed!
3. Posvečuj naše narodne praznike, zahajaj predvsem v tiste tempelje umetnosti in prosvete, kjer se goji naša umetnost, naša znanost in naš jezik!
4. Spoštuj jezik svojega očeta in svoje matere, da bo večno živel tvoj rod!
5. Ne ubijaj s tujkami in s spakedrunkami blagoglasja in lepote svojega jezikal
6. Ne prešuštvuj s tujo navlakom; ohrani svoj jezik čist in neomadeževan!
7. Ne kradi tujim jezikom besed in načina izražanja!
8. Ne pričaj po krivem zoper svoj jezik; laž je trditev, da je naš jezik trd in reven z izrazil
9. Ne želi si mlačne in nezavedne žene, da ti ne bo vzgajala otrok v tujem jeziku in duhu!
10. Ne želi svojega bližnjega jezikovnega in duševnega blaga; naš jezik je lep in bogat, napredujmo z znanostjo, bogatimo z umetnostjo, a česar še nimamo, si moramo ustvariti samil

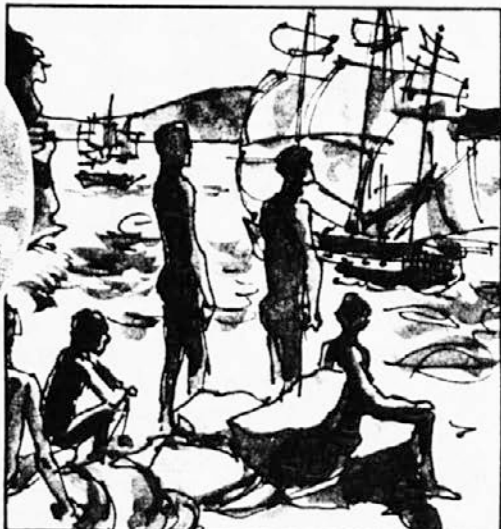


“Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od staršev. Skrbno smo ga dolžni ohraniti, olepšati in zapustiti svojim mlajšim.”

Anton Martin Slomšek



Ob prihodu prvih ladij v Sydney Harbour. . . Bennelong (zgoraj) je veljal za važno zvezo med prvimi priseljenci in domačini.



uničevanju domačinov, vsiljevanju njim tako tujega novega načina življenja . . . Res so zadnja desetletja avstralske oblasti skušale marsikaj popraviti, vrniti domačinom osebne pravice, vrniti jim tudi odvzeto zemljo . . . A posledice ravnanja z njimi v teh dveh stoletjih so očitne: občutno znižano število, slabo zdravstveno stanje nasplošno in visoka umrljivost domorodnih otrok, nezadostna šolska izobrazba, slabi stanovanjski pogoji, nagnjenost k brezdelju in pijančevanju, visoki odstotek domorodcev po zaporih in splošna revščina, ki ubija duha.

V tem jubilejnim letu si pridobimo novo srce, da kot priseljenci ali potomci priseljencev priznamo zgodovinske usodne napake do domačinov, da smo pripravljeni sprejeti prvotne Avstralce kot sebi enake in da znamo ceniti njih tisočletno kulturo. Tako bo za nas to jubilejno leto tudi leto sprave in soglasja, leto znova poudarjenih pravic vsem prebivalcem Avstralije, ne le leto proslavljanja in zunanjih prireditev, ki domorodce ob poudarjanju dvestoletnice že s tem same po sebi izključujejo.

Matjaž Kmecl, do nedavnega slovenski minister za kulturo, je v Slovenskem koledarju 1987 članek “O samoti in oddaljenosti” (Iz Slovenskih esejev ali postnih premišljevanj) posvetil Avstraliji, “. . . tej osamljeni, čudaško razbrazdani bazaltni ladji sredi svetovnih oceanov, brez živih rek, s kaznjenci kot prvimi naseljenci, z naraščajočo poplavo azijskih ljudstev, s trdoživimi, vendar neuporabnimi evkalipti . . .” Avstralijo imenuje “kontinent strašne osamljenosti in oddaljenosti” in doda ob tem, da sta oddaljenost in samotnost “materi čudaštvu”. Po njegovem avstralski Slovenci zato “tako vztrajno in zagnano tiščijo v društveno življenje”, ker so “iz odpotovanega ljudstva”, so “osamljenci, razgnanci, oddaljenci – varna skupna zavetišča si iščejo in gradijo. . .”

V kratkem času med nami si je ustvaril te sodbe in jih po vrnitvi domov tudi objavil.

Prepričan sem, da mi gledamo na našo novo domovino vse drugače. Že s tem, da jo kličemo za "novo domovino", izkazujemo ljubezen do zemlje, ki nam nadomešča rodno grudo. Njena prostranost nam je simbol svobode, ki jo vdihamo v polni meri, a nam je bila v rodni domovini zanišana. Takozvani "neuporabni evkalipti" nam darujejo zdravilno olje in istočasno kažejo v sinje nebo, kjer nas vse čaka končna pravica, če je že v življenju nismo mogli doseči. Osamljenosti ne čutimo preveč, ker nam demokracija in večkulturnost nudita združevanje po mili volji in brez nadzorstva. (Res ne vem, zakaj bi morali veljati za "osamljence" in "razgnance" ter bi bil to edini vzrok pri ustanavljanju društev in postavljanju skupnih domov. Kaj ljubezen do rodnega naroda in jezika ne velja več za gonilno silo pri delu za skupnost?) Za domotožje pa je vsakemu najboljšje zdravilo obisk Slovenije: mnogi so mi že priznali, da jih je tam ob vsej ljubezni do domovine domotožje hitro minilo in so komaj čakali vrnitve v Avstralijo, ki jo od takrat vse bolj cenijo. Če bi bilo morda ravno v tem tisto "čudaštvo", o katerem govori Kmecl, si pa odgovorite sami...

Australija, Bog te živi! Naj bi noben oblaček ne zakril tvojega svobodnega sonca!

NEKAJ ZEMLJE ...

Nekaj zemlje imam shranjene v svojem ameriškem domu, nekaj slovenske prsti.

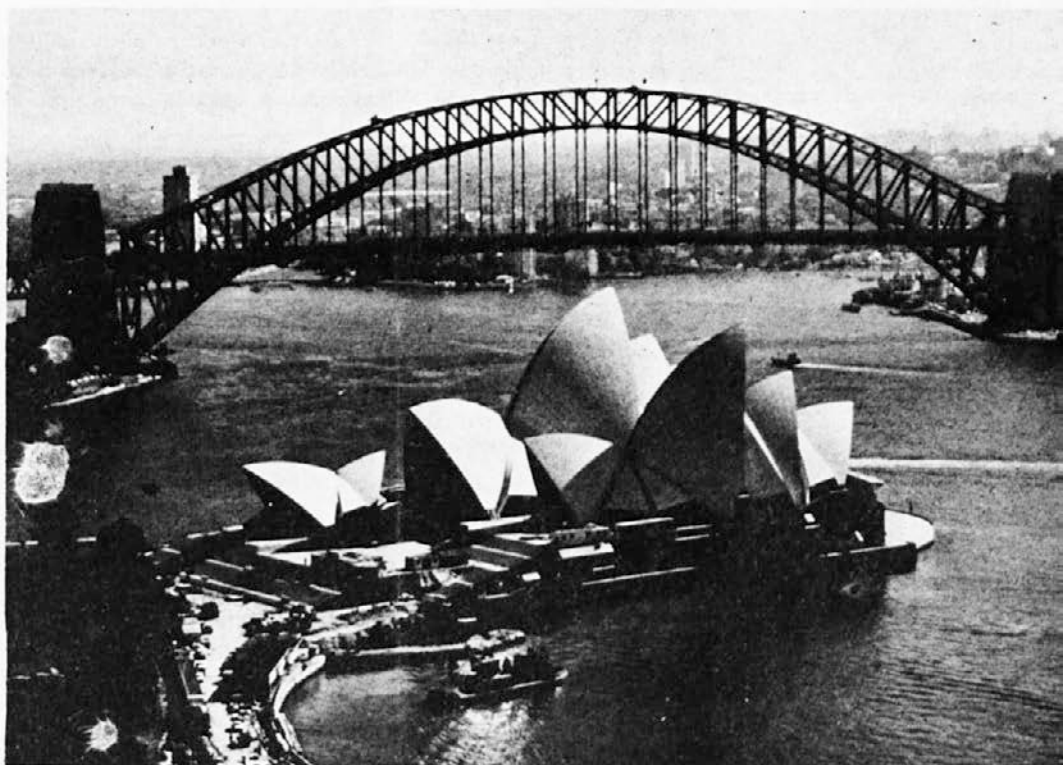
Hranim jo med listi knjige, ki mi je najdražja.

Prvinsko snov svoje domačije sem pobral na poti iz Poljan, nosil jo prek Planine in Kleča in jo nato neke noči prenesel v nov svet.

Po tolikih letih se ni spremenila, še danes so v njej organske snovi, semena večnoživih trav, spomin razkošnih pomladi in pridih ljubezni; pa tudi ostri drobci skale, ki me je obvarovala v težki uri. Zemlja in kamen sta v knjigi – dvoje dragocenosti v mojem totranskem domu.

FRANCE PAPEŽ

Iz prve skromne naselbine pred 200 leti je zraslo velemesto Sydney. Sydneyski most in edinstvena Opera House pričujeta o razvoju



Sloveniji v svetu

PRAV je, da pridejo v prvo številko novega letnika naših avstralskih MISLI tudi iskrene besede slovenskega metropolita, ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, ki nam jih pošilja skupno s škofom dr. Stanislavom Leničem, posebej odgovornim za izseljensko dušno pastirstvo, in ostalimi slovenskimi škofi. Vsem nam po svetu so slovenski nadpastirji zaželeli vse dobro k božičnim praznikom in ob novem letu, ko nas spomini hvaležno povezujejo "z našimi starši, tudi pokojnimi, z vsemi našimi domačimi, posebno pa še z vsem tistim lepim, plemenitim in dobrim, kar so nam nekoč nudili naši domovi". Pismo omenja, da je za zadnjo izseljensko nedeljo papež svoje besede namenil predvsem tistim zdomcem, ki so zaradi različnih krivic našega časa oropani svojih domov in so postali takorekoč brezdomci. Saj, četudi so si zgradili nov dom daleč od rodne domovine, čutijo težo ločitve od rodnega krova.

Dalje pismo govori o novembrski blagoslovitvi novega župnijskega doma, ki ga je našim rojakom na voljo dala Münchenska nadškofija ter je ob tem krajevni nadškof kardinal Wetter izrekel pomenljive besede: "To je hiša nadškofije, je moja hiša. Moja hiša

naj bo Vaša hiša, kajti v Cerkvi ni tujcev!"

Ob tej kardinalovi misli nadškof Šuštar nadaljuje: "... V Cerkvi smo zares vsi 'domačini božji'. V Cerkvi smo povsod doma. Zato se držimo Cerkve, kakor se dober otrok drži svoje matere. Naša Cerkev na Slovenskem je k Vam poslala svoje slovenske duhovnike, ki skušajo med Vami ohranjati in utrjevati najsvetejša izročila: vero v Boga in zvestobo slovenskemu jeziku in slovenski kulturi. To so tiste zdrave korenine, iz katerih ste zrasi in morate rasti še naprej Vi in Vaši otroci, ki jih radi pošiljate k svojim duhovnikom, da jim bodo utrjevali vero in jim približevali lepoto slovenske besede in slovenske pesmi. Le oskrbite svojim otrokom tudi dobro knjigo in časopis.

Letos po želji svetega očeta obhajamo posebno Marijino leto. Pri nas doma se bomo zbirali po Marijinih svetiščih na Brezjah, Ptujski Gori, Sveti Gori in drugod ter bomo tam pri naši skupni Materi obnavljali zvestobo krščanskim izročilom. Zelo bi bili veseli, če bi letos še posebej tudi Vi zunaj poskrbeli, da ne bi v nobenem Vašem stanovanju bili brez Marijine podobice, posebej še podobe Marije Pomagaj. Ne pozabimo, da je Marija naša skupna Mati, ki je nekoč tudi sama občutila, kaj se pravi bivati v tuji deželi in zato še bolj čuti z Vami. Povsod Vas spremlja njeno ljubeče srce, zato noben dan ne pozabite na molitev k Mariji in tega naučite tudi svoje otroke. Naj gotovo znajo tisto lepo molitev: O Gospa moja! ..."

Tako nas spodbuja pismo nadškofa dr. Šuštarja. Le sprejmimo njegove očetovske misli in naj nam bodo kažipot, po katerem bomo uravnavali svoje življenje.



V Prešernovi rojstni hiši v Vrbi

OB PREŠERNOVEM DNEVU

Priobčujemo drugi del govora, ki ga je imel na svečnico 1967 v Clevelandu, ZDA, o luči tiska in Prešernu zdaj že pokojni pisatelj

KAREL MAUSER

NAJ vam, dragi prijatelji, preberem osmrtnico, ki jo je takrat izdalo Slovensko društvo v Ljubljani in se takole glasi:

Slovenskemu društvu v Ljubljani je dal gospod vodja narodne straže v Krajnji žalostni prigodek na znanje, da je naš slavni pesnik gospod FRANCE PREŠERIN

dohtar pravice in c. k. pravdosrednik v Krajnji, 8. dan tega mesca ob osmih dopoldne, po dolgi bolezni in previden s smertnimi zakramenti umerl.

Pogreb bo v saboto, 10. dan tega mesca, ob desetih dopoldne.

Slavnemu možu poslednjo čast skazati, povabi slovensko društvo prijatle in znance rajnciga, vse ude slovenskiga društva, in sploh vse domorodce, naj pridejo v saboto v Krajnj k pogrebu.

V Ljubljani, 8. dan svečana 1849.

Bilo bi grdo, če bi v mesecu tiska ne spregovoril o človeku, katerega poezije so klasično delo v slovenski literaturi, o pevcu, ki je na čudovit način pokazal, kako gibljiva in zvočna je slovenska beseda.

France Prešeren je bil rojen 3. decembra leta 1800 v Vrbi na Gorenjskem. V kmečki hiši kakor mnogo talentov v tistih časih. V materinem srcu je bila želja, da bi brihtni fant nekoč novo mašo pel, toda pot nadarjenega Franceta je bila drugam zarisana. Ko je leta 1821 z Dunaja odhajal jurist Friderik Baraga, da vstopi v ljubljansko sešenišče, je prihajal na Dunaj France Prešeren, da prične pravne študije. Dva velika moža sodobnika in kako različna potal

Čas, v katerem sta živela, je bil še vedno čas janzenizma, ki je mrko metal svoje sence na vse javno življenje. Boril se je z njim Baraga in boril se je z njim tudi Prešeren. Sicer vsak na svoj način, toda oba sta imela hude ure. Baraga je odšel v Ameriko, Prešeren je ostal doma in telesno zlomljen v Kranju končal svojo zemeljsko pot.

Če pogledamo v dobo pred Prešernom, smo Slovenci imeli edinega pevca v Valentinu Vodniku, prvo



Kip našega pesnika v Kranju, kjer je 8. febr. 1849 umrl

povest smo dobili šele s Ciglerjevo "Sreča v nesreči" leta 1836. Človekova čustva so morala biti pred javnostjo vključena v ozkost poučevanja, osebna hrepenjenja in želje niso smele biti izražene, kakor jih je srce narekovalo. Prvi se je vsaj deloma izvil iz tega obroča Valentin Vodnik z zbirko "Pesme za pokušino" in v brambovskih pesmih. Ni dvoma, da je čas francoske Ilirije marsikaj janzenističnega premaknil iz temelja in da je to pustilo sled v Baragi in v Prešernu. In kar je za francosko dobo tudi značilno, slovenski jezik je postal bolj upoštevan in je prišel v šole. Čeprav so Francozi po porazu v Rusiji morali zapustiti slovenske kraje, se je njih delo v treh letih poznalo in v dušah mnogih ostalo. Trinajstletni France Prešeren je tedaj pričel šolanje na ljubljanski gimnaziji.

Leta 1828 je Prešeren dokončal svoje pravne študije in stopil v življenje. Stopil pa je vanj s strašno rahlo dušo. Čustvovanje je preraščalo razum, za vsakdanje skrbi ni imel pravega smisla, misel na denar mu je bila daleč. Hodil je s srcem na dlani in to mu je prineslo bridkost za bridkostjo.

Pel je iz srca, videl je samo lepoto, ljubezen in svoje razočaranje. V eni izmed gazel je takole zapel:

Kdor jih bere, vsak drugače pesmi moje sodi;
eden hvali in spet drugi vpije: "Fej te bodi!"
Ta veli mi: poj sonete; oni: poj balade;
tretji bi bil bolj prijatelj Pindarovi odi.
Bo prijeten morebiti temu glas gazelic,
oni bo pa rekel: Kaj za Vodnikom ne hodi?
Razuzdanim bodo moje pesmi prenedolžne,
al tercjalke poreko, da jih je vdihnili zlodji.
Jaz pa tebi sámí, draga, želel sem dopasti,
drugih nisem prašal, kaj se jim po glavi blodi.

Edini, res globok prijatelj, ki ga je Prešeren imel, je bil njegov sorojak iz Žirovnice Matija Čop. Ko je julija 1835 Matija v Savi utonil, se je Prešernovo življenje nalomilo. Tri leta za tem se je poročila Julija Primic, Prešernova sanja, ki mu je navdihnila "Sonetni venec". V svoji razboleli duši se je Prešeren pričel umikati življenju. Človek ima občutek, da bi se rad rešil v čistí duhovni svet, kar v "Krstu pri Savici" tako čudovito prihaja do izraza. Njegov beg iz življenja — celo telesno je hotel ubežati in se je ob neki priliki v Kranju obesil, a so ga rešili — pa se mu nikoli ni prav posrečilo, zakaj čustva v njem so tako vrela, da je v čudni omotici hodil naprej. Mislim, da je čudovito lepo to sam povedal v pesmi "Neiztrohnelo srce". Grobarji prekopljejo grob in na dan se prikaže mrtvi mladenič, ki mu pa srce še utriplje. Takole se zamisli Prešeren:

"To pevčevo srce je," star mož tam govori,
"ak bi bilo svetnika, bi mir mu dala kri.
Svetost ne, pesmi večne mu branijo trohnet,
ki jih zaprte v prsih je nosil dokaj let.

Mi mu srce odprimo, pod nebom naj leži,
da dan današnji prejde, da prva noč mini,
da vstane drugo sonce, pripelje beli dan,
spet zajtro ga pogledimo, ko mine zor hladan.

Hladijo naj ga sapce, naj rosa pade nanj,
naj sonce, luna, zvezde, kar so mu pevskih sanj
pred vdihnile v življenju, prejmejo spet z njega,
ak' bo ta čas splahnelo, spet zagrebimo ga."

Naredili so tako in narava, vetrc, rosa, sonce, luna in zvezde, ki so mu pesmi narekemale, so vzele nazaj,

kar srce za življenja ni moglo povedati. Ko so grobarji spet prišli, so videli, da se je srce raztopilo kakor sneg v soncu. Ni bilo več kaj zagrebsti.

Dolga doba je minila, dragi prijatelji, kar je pesnik France Prešeren umrl. Bilo bi neumno trditi, da ni imel napak kot človek. Mnogo. Njegova čustvena in čutna narava sta ga marsikdaj zapeljali. Dva nezakonska otroka, ki jima ni imel kaj dati, sprt z marsikatero duhovno gosposko, osamljen v hiši tam v Kranju, nabuhel od vodenice — vse to mu je grenilo ure, ko mu je voda zalivala srce. Toda kot pesnik, ki je s slovensko besedo zapel iz srca tako čisto in jasno, da so vsi prisluhnili, ker sami niso verjeli, da more domača beseda biti tako pevná, kot pesnik je ostal Prešeren ob vseh človeških napakah otrok. Velik otrok, ki je videl čudež ob rosní kaplji, ob pajčevini v jutru. In to, dragi moji, ga dela velikega. Gledal in pel je za vse Slovence, blodil in vstajal je za vse Slovence. Zato mrtev med nami še vedno živi.

Glejte, vsak umetnik ima svoj svet, svet duha, v katerega nosi bisere, ki skrepene iz bolečin, iz veselja in razočaranj, ki jih ima ta svet. Svet umetnika je čudovit svet, svet, ki ga je Prešeren v Glosi takole orisal:

**Koder se nebo razpenja,
grad je pevca brez vratarja,
v njem zlatnina — čista zarja,
srebrnina — rosa trave.**

Od tega je Prešeren dejansko živel, od tega živi vsak umetnik.

Dragi prijatelji, skromno smo se poklonili pred Prešernom. Mislim, da je bila to naša dolžnost. Morala bi biti dolžnost vsakega Slovenca, ki svojo besedo, pred tisoč leti prvič zapisano, še ljubi. Naj bi februar, mesec dobrega tiska, ne šel mrtvo mimo nas. Prosimo, kakor prosí molitev na Svečnico pri blagoslovu sveč: "Vsemogočni večni Bog, daj, da po Tvoji darežljivosti tudi v naših dušah nikoli ne ugasne luč Tvojega duha."

Brez duha, dragi moji, nič nismo — duh pa je v besedi. Ljubimo jo, spoštujemo jo, podpirajmo jo in branimo jo!



Kaj se dogaja v SLOVENIJI?

Pismo o razmerah v naši rodni domovini je napisal "Marko iz Slovenije" ter ga poslal v Argentino, kjer so ga objavili v slovenskem tisku. Tudi za nas je kaj zanimivo branje.

POLITIČNE in gospodarske razmere v Jugoslaviji in Sloveniji so vsak dan težje, po ocenah političnih voditeljev pa celo katastrofalne in so že dosegle tisto razdiralno stopnjo, ki resno ogroža trdnost jugoslovanske države in odnose med jugoslovanskimi narodi in njenimi državljani. Vsi politični in gospodarski programi, sprejeti na partijskih in državnih forumih, so se pokazali za neuspešne in kot zgrešena iluzija, da se Jugoslavija reši gospodarskega propada, velike zadolženosti in zaostalosti. Ljudstvo temu sistemu in tem voditeljem več ne verjame! Zato je tudi vsak poskus, rešiti se gospodarske in politične krize, obsojen na propad že vnaprej. Taka bo zato tudi usoda ukrepov in stabilizacijskega programa, ki sta ga predsednik državnega predsedstva Mojsov in predsednik zvezne vlade Mikulić predložila v sprejem "delegatom", na skupni seji zveznega zbora in zbora narodov skupščine Jugoslavije, 19. oktobra 1987 v Beogradu. Ljudje, ne glede kakšnega prepričanja so, ne verjamejo nič več nikomur in v ničesar, saj sami programov ne sprejemajo in zato tudi nimajo moči, pa tudi volje ne, da bi karkoli spremenili, kajti od vseh teh ukrepov naj bi imele korist le oblastne komunistične politične strukture, da se še vnaprej obdržijo na oblasti.

Te težave pa bodo, ob vse večji gospodarski krizi, ki jo spremlja zunanja in notranja zadolženost, visoka inflacija, brezposelnost, nezaupanje do sistema in voditeljev, ki izhajajo še iz revolucije, bankroti podjetij; vse to bo še huje ob razpravi o spremembah jugoslovanske in slovenske ustave. Ob vseh večjih težavah in družbenih nasprotjih danes ni mogoče predvideti, kako se bodo v bodoče zadeve razreševale in umirjale v splošno zadovoljstvo ljudi. Sistem s svojimi starimi, preživelimi in sklerotičnimi voditelji, ki so jugoslovansko družbo pripeljali v politično in gospodarsko krizo, zagotovo države ne bodo zmogli izpeljati iz te krize. Tako ne mislijo samo preprosti ljudje z ulice in iz gostilne; tako mislijo mnogi intelektualci: znanstveniki, kulturniki, mladina, ki je brez perspektiv, in celo številni razočarani borci, ki že na glas pravijo, da se za to, kar imamo danes v Jugoslaviji, niso borili.

To gospodarsko in politično krizo pa, bolj kot druge republike čuti in občuti Slovenija. Njeno gospo-

darsko in finančno breme, v brezizhodnem podpiranju juga in polnjenju zveznega proračuna, že presega zmogljivosti slovenskega gospodarstva. Pod težo teh bremen Slovenija vidno, z vsakim dnem bolj, pada v lastno nerazvitost in tehnološko zaostalost. Posledica take gospodarske politike je, da so vsi veliki sistemi, kot so železnica, elektrogospodarstvo, pošta, Iskra, Litostroj, tekstilna industrija, gradbeništvo, kmetijstvo itd., v velikanskih izgubah, brez kakršne koli možnosti za tehnološki razvoj in napredek. Vse to gospodarsko nazadovanje bodo delavci občutili z zniževanjem osebnih dohodkov, stečajji, odpusti z dela, kar vse bo že v najbližji prihodnosti povzročilo še večje notranje napetosti in še številnejše stavke.

Ker delavci spoznavajo, da ob razpadanju gospodarstva tudi sami izgubljajo socialno varnost in jim je vsak nadaljnji dan bolj negotov, javno odklanjajo, da kot "delegati", prej poslanci, sodelujejo v organih oblasti, političnih organizacijah, delavskih svetih itd. Očitno tudi nočejo več prihajati na te seje, ki so zaradi tega nesklepčne in tako tudi to že resno ogroža funkcioniranje oblastvenega in političnega sistema. Ljudstvo enostavno zavrača sodelovanje v teh organih s preprostega razloga, ker je postavljeno le v vlogo, da glasuje o programih in zadevah, ki so jim že vnaprej položeni na glasovalno mizo in pri tem nimajo prav nobenih možnosti za sprejemanje alternativnih, boljših rešitev.

Breme politične in gospodarske krize, ki jo občuti že sleherni Slovenec, pa že poraja v ljudeh spoznanje, da bo potrebno v tem trenutku nekaj storiti in si nekaj priboriti, če bomo hoteli ujeti zamujeno in vzpostaviti zvezo s svobodnimi evropskimi državami in narodi. Enotno je spoznanje, da bo potrebno sedanjí državotvorni in politični sistem, ki temelji na enopartijskem komunističnem vladanju in njegovi partijski, le navidezni proletarski diktaturi, brez zagotovljene minimalne demokracije in političnih ter osebnih svoboščin, končno le bistveno in vsebinsko spremeniti. Ko spoznavamo, da se celo v državah realnega komunizma že porajajo zahteve po priznavanju večjih svoboščin gospodarskim organizacijam in tudi zahteve po večjih osebnih svoboščinah, prihaja tudi k nam čas, ko se bomo sami odločali, kako bomo živeli v družbi jugoslovanskih narodov bolj svobodno življe-

nje, ob spoštovanju in upoštevanju našega jezika, kulture, nacionalne integritete, osebnih in političnih svoboščin. V kolikor nam partijski vrh v Beogradu vsega tega ne bo mogel ali hotel zagotoviti, se nam mora ponovno dati možnost, da se nam tudi v novi zvezni ustavi dopusti odločitev o SAMOODLOČBI. Ta ustavna pravica, izbojevana že v času revolucije, nam je bila z ustavo iz leta 1974 enostavno odvzeta, ne da bi o tem ljudi kdo kaj vprašal. Tako je pravica do SAMOODLOČBE črtana iz sedanje ustave. To pravico pa bi si ali si bomo Slovenci vzeli le izjemoma, če bomo spoznali, da nam druge republike nečje zagotoviti enakopravnega položaja, ali če bomo spoznali, da smo jim v napoto v njihovem gospodarskem, političnem in nacionalnem razvoju.

Prepričan sem, da so to resnični problemi, s katerimi se danes srečuje večina Slovencev.

Želimo in zahtevamo, da bo javna razprava o spremembah jugoslovanske in slovenske ustave omogočila, da bodo ljudje izpovedali svoja hotenja o tem, kakšno in kako svobodno državo si želijo oblikovati in kako živeti vnaprej ob sodelovanju z drugimi jugoslovanskimi ljudstvi in narodnostmi. Želimo in zahtevamo, da bomo v ustavo zapisali, da oblikujemo moderno državo, v kateri imajo ljudje ustavno pravico in dolžnost, da si svobodno izbirajo svoje predstavnike, ki jih bodo predstavljali v parlamentu in da bodo tako demokratično, v ljudskem predstavniškem telesu sprejete tiste programske usmeritve, za

katerimi bo stala večina ljudstva.

Delu in odgovornosti želimo, ob razvijanju kulturne osebnosti delavca, vrniti tisto, kar je pogoj za napredek svobodne človeške družbe. In ne nazadnje: iz našega vsakdanjega življenja želimo odpraviti vse oblike anarhičnih in neodgovornih odnosov med ljudmi in v družbi kot celoti, kar vse potiska razvoj družbe nazaj in ki pomeni lažno svobodo in neenakopravnost posameznika v družbi in državi in postopno razvrednotenje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva.

Naši ljudje, Slovenci, ki živite v tujini, v politični ali ekonomski emigraciji, in ki ste kot Slovenci ostali usodno povezani z nami, ki živimo doma, v drugačnih, vsekakor nesvobodnih razmerah, ste vest sodobnega svobodnega človeka, ki si je že od slovenskih knezov na Gosposvetskem polju, pa od Trubarja in Matija Gubca dalje, prizadeval in se boril za svobodno Slovenijo, ki pa je bila vse od konca zadnje svetovne vojne pa do danes zaradi sovjetizacije oblasti okrnjena.

In za zaključek samo še ugotovitev, da vse sedanje težave in zastoji v razvoju slovenske družbe v prizadevanjih in naporih za svobodno in enakopravno Slovenijo, izhajajo prav iz dejstva, da ni leta 1945, ko se je oblikovala nova, povojna Jugoslavija, slovenskega ljudstva nihče vprašal, kakšno državo si želi in s kom hoče živeti.



Znamenje
ob Vrbskem
jezeru
na Koroškem

Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim samim objemom svoje misli obseže vso; ne samo nje, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdružljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse — MATI, DOMOVINA, BOG.

Ivan Cankar

VSAKO leto, prav na praznik svetega Štefana, postavi medičar stojnico pred cerkvijo. Sveče se kakor majhne rumene orgle vrste na mizi – če imaš srečo, utegneš dobiti tako, ki ji na sredi zmanjka stenja! – v velikih škatlah se smejijo lectasti srčki in punčke z debelimi cukrenimi pentljami ter papirnatimi obrazki, rdeči konjički iz testa tiho rezgetajo proti papirnatim podobam svetnikov in na rdeči vrvcu se zibljejo stekleni molki in pločevinaste trobente; sredi teh zemeljskih in božjih blagoslovov ter odpustkov, sredi sladkega vonja piškotov, cukrov in medu pa se dviga stolpiček čisto novih pratik.

In vsako leto, prav na dan svetega Štefana, kupi gospodinja novo pratiko. Tik ob mašni knjižici jo nese domov, na prsih, kakor veliko bogastvo. Pratika diši po medu in svečah. Tedaj je še lepa in bela; rdeča in modra barva črk in podobe na platnicah žare kakor pisana zastava. Toda po prvih mesecih se je zgodila nesreča: saj je pratika sicer vedno spravljena za tramom pod stropom poleg škatlice s kadihom, toda tisti dan je ostala na mizi in tako prišla otrokom v roke. In zdaj je taka, da se je Bog usmili! Človek bi rekel, da je pretrpela vsaj sedmero egiptovskih nadlog, če ne vseh desetero . . . Prava mučenica je bila, otroški rablji so jo tako zmrcvarili, da nobena svetnika, ki je naslikan v pratiki, resnični rablji niso tako. Prvi ji je počrnil obraz, drugi ji je izpulil roko, tretji ji je ušesa navil, potem so jo hoteli imeti vsi naenkrat, pa so ji zlomili hrbet . . .

Toda večer so bili mučenci otroci, Jožek največji. Res, palica se je zlomila na njih in povrh so morali poslušati še dolgo pridigo ter iti brez večerje spat. Toda pratika je bila kljub temu od svojo lepoto, pratika, ta zvesti materin arhiv, ki bo konec leta vreden več kakor krstne bukve v župnišču . . .

Odslej jo mati zaklepa v stensko omarico ter jo pokaže samo ob izvoljenih urah. Pa kaj pomaga: trem kmetičem na platnicah je Jožek že narisal brado in brke, sonce je, sredi zvezd počrnelo in mesec je dobil turško kapo. Zdaj nič več ne diši po medu in vosku; navzela se je vsakdanjega duha naše izbe in duha zemlje . . . Morda je prav zato še več vredna. Čez leta, ko bodo otroci že veliki, bodo še našli odtise svojih prstov in svoje prve slikarske poskuse v njej. Takrat se bo mati veselo zasmejala: "Vidiš," bo rekla, "tole si pa ti naredil, ko si shodil, ko si šel k birmi, ko si prvičkrat pasel . . ." Nič več ne bo huda; prepričan sem, da ji bo ta pratika ljubša od vseh drugih, ki so še lepe in polne samo domačih vsakdanjih skrbi.

Oj, ti ljuba pratika!

Prav danes kaže dež, čeprav sije sonce, in zato je rekel sinoči stari Tine: "Jutri bomo pa kosili. Pratika kaže dež, torej bo gotovo lepo. . .!"

Pa naj kdo reče, da pratika ni potrebna!

Pratika

EMILIJAN
CEVC



Kadar vzamem pratiko v roke, se nikdar ne morem otresti prijetnega, skrivnostnega občutka. Prav tako se približujemo kaki veliki skrivnostni pustolovščini. Nihče še ne ve, kakšno prečudno razodetje se skriva v dnevih, ki so rdeče in črno zaznamenovani na prvih straneh. Ko sem bil še otrok, mi je bila pratika prva učna knjiga. Brati še nisem znal, toda prav dobro sem znal pokazati godove bližnjih in daljnih sorodnikov. Najljubša zabava mi je bila, da sem občudoval svetnike v pratiki. Najbrž sem zato danes prepričan, da so tudi živali v nebesih, samo da imajo druga imena kot na svetu. Dve beli miši, ki glojeta preslico, nista več miši, temveč se imenujeta sveta Jedert, in medved, ki prenaša polena, je zdaj sveti Gal . . . Kako pa bomo spoznali v nebesih svetega Martina, če ne bo za njim gagala debela gos, in s čim naj se igra sveta deklica Neža, če ji sveti Peter ni pustil jagenjčka v nebesa . . .?

Potem pa vremenska znamenja! Najlepše je znamenje za veter, ki me spominja ptička z velikim očesom in odprtimi kljunom, najgrši pa tisti kurnik, ki naznanja sneg, da me vselej zazebe, kadar ga vidim . . . Ne, nihče mi ne bo pravil, da je pratika kar tako, kakor bi hoteli vedeti prepametni ljudje. In mesečna znamenja, znamenja sončnega kroga – vsako je čudež in skrivnost zase, da so še stari vsevedi strmeli nad njimi . . . Pa sejmi in vremenski pregovori! No, sejme zna vsak pošten kmet na pamet, toda otrokom pomenijo praznik, čeprav niso rdeče zaznamenovani. Kajti takrat ni šole in cigani pridejo, z njimi pa vrtljak in opice in papige; tedaj si na stojnici kupiš nožiček ali rdeče naočnike ali petelinčka, ki piska, ali pa balon . . . In vola smeš gnati na sejem ali pa s sejma, kakor pač kane, in če je oče dobre volje, ti kupi nov slamniki s petelinovim peresom . . . Še sanjske bukve,

ki jih tako obrajta stara Cepka, niso nič v primeri s pratiko. Sanjske bukve pravijo na primer: "Klobasa, videti jo: želodcu želiš dobro ustreči." Pratika pa ti pokaže debelega prašiča in zraven pove, s kakšno mastjo ga moraš rediti, da boš tako debele svinje imel, kajti pri suhljatem prašiču ti tudi najlepše sanje ne bodo rodile kaj prida klobas.

Zdajle bi bil rad spet otrok, da bi se razveselil svetega Gregorija, ki mu sede golobčki na rami, in do brega berača Aleša pod stopnicami, treh jabolk svetega Miklavža pa Lazarja, ki leze iz groba . . . Toda preveč pratik sem že preživel in s svojimi ubogimi rokami ne morem ustaviti sonca. Tudi smrt ga ne more ustaviti. Odkar vem, da nam vsak dan zapiše svojo besedo v srca in zariše svojo potezo v obraze, sem prenehal biti otrok in odslej mi je vsaka pratika, ki jo na god papeža Silvestra odložim, kakor del mojega življenja, kakor izpeta pesem, ki mi je žal zanjo. Nekaj velikega se je končalo, nekaj velikega se začinja . . .

Sonce se poslavlja od znamenja kozla, vodnar ga že zajema v svoje vedro. Kolovrat brni in tkalčev čolniček teka. Sveti Trije kralji so nas obiskali, sveta Mleža je prepestovala jagnje in palmovo vejico. In sonce raste. Sveti Valentin ima ključke do korenin. Pretakanje sokov v drevesnih deblih zaživi in pod gozdom pokopujejo pusta. Treba se je osvoboditi starih nadleg in nabrati nove sile. Dvajset mareličnih koščic smo vsadili za hlevom.

Ko sveti Jožef doteše svoj dan – takrat ima naš Jožek god, dobro si zapomnite! – so latvice in druge posode za mleko pripravljene; spomladanska mlečna obilnost se bliža. Na cvetni petek ima mati z Marijo sedem žalosti svoj god; to je drugi družinski praznik in v pratiki zaznamovan z debelim okvirom. Potem jaha Kristus v cvetno nedeljo in pod težkimi oblaki, ki vise nad preoranimi polji, se vračajo ptice selivke v deželo. Čutim nemir v nosnicah, v ustih, z vsemi čutili in s srcem . . . Treba je živeti s stvarstvom.

Popki se razcvetavajo. Velika noč poje z vsemi zvono-vi. Spev sveta prevladuje nad otožnostjo smrti. Potem zacveto šmarnice in po prvem dežju stopa živina na pašo. Pijani smo od življenja, telo je premajhno za kipečo kri. Težki in trudni smo nad obilnostjo pomladi. Sadovnjak gori v belih cvetovih in Marijini oltarji žare prav v srca ljudi.

Rožnik je kakor od ljubezni pijana mladost. Vonj sena nas vse razdivja. Približal se je praznik svetega Primoža, ko je maša v gori in velik praznik polja in – glej, že je tu sveti Anton, patron gospodarja in naše Tončke; praznujeta ga sredi zorečega žita in ob najvišjem soncu. V rosnem jutru gre procesija čez polje, in ko zagoré kresovi – se prebudimo pod soncem, ki

se niža. Velika tišina ga spremlja. Ko obišče Marija Elizabeto, dozore jagode in borovnice in lipa zacvete. Čebele letajo nad žanjicami; ljubezen v žitu je lepa. Sonce gre v znamenje leva, ki pomeni življenje, dokler nas solze svetega Lovrenca, ki so kakor padajoče zvezde, ne opomnijo, da začinja zoreti rana smrti. Toda poprej se nam še duša razbrizgne v opoju tisočeri-h barv; kar nabite so s sončno močjo. Tedaj je bolečina lepa in ljubezen žge. Prvi plodovi nam padajo v naročje. Zavest žrtve nas posvečuje in resni. Ko odcvetó sončnice in se sence podaljšajo, potrka na vrata mesec poslavljanja. Ko se sonce ustavi v ravnotežju med bivanjem in minevanjem, zagoré gozdovi. Bolečina se zajé v srce. Ptice se zbirajo na cerkvenem zvoniku. Seme ozimne pada v razorane brazde in ognji goré po gmajnah. Po zadnjem vrisku sredi polnih brajd se sklonimo sami vase. Lahne megle vstajajo; težek veter slači drevesa. Resen in slovesen prihaja spomin na mrtve – naj v miru počivajo! – Pokoj nas navdaja. Iščemo si sreče v tišini. Ko se umiri vinski sok, se začno stekati soki rastlin nazaj v korenine. Stržek smuka pod grmičevjem in napoveduje sneg. Mlin klopota skozi otožnost meglenih dni.

Sveta Cecilija je odigrala svojo pesem na majhnih orglah. Tiho prihaja advent. Led in sneg pokrijeta utrujene strasti zemlje.

Človek pričakuje Odrešenika. Nekje se poraja novo sonce . . .

O, pratika, knjiga velike modrosti zemlje in človeka na njej! Vse je razumljivo in določeno vnaprej. Toda obenem je knjiga s sedmerimi pečati zapečatenena, knjiga skrivnosti, ki jo pozna samo Bog.

Kdaj bomo do dna razumeli skrivnost zrna, ki umre?

Četrtega marca je zapisal gospodar na rob pratike: "Pripustil kravo." Če Bog da, bo smel sredi decembra zapisati: "Dima ima telička; tehta . . ." Dobra žival v hlevu, ki ima tako neumno zveste oči, že čuti premike v težkem telesu . . . Toda mati ni vedela, ko je na svetega Štefana dan nesla domov novo pratiko, da bo morala sredi poletja prav poleg podobe svete Ane napisati z nerodno, utrujeno roko: "Ivan umrl, star osem in dvajset let. Usmiljeni Jezus, usmili se ga!" Ne, mati ni vedela in Ivan ni vedel in v nobeni pratiki ni bilo zapisano to. V pratiki je kazalo stanovitno vreme – lepa, črna zvezdica! – in polna luna je bila naslikana zraven . . . Nikjer ni črna roka kazala na tisti mrzli, deževni val, ki je ugrabil materi sina . . . Usmiljeni Jezus, usmili se ga! Kljub silnemu kriku materinega srca se na mesečni sliki v pratiki mirno kopljejo deklince, da kar slišiš njih smeh in čofotanje vode, in na drugi strani košatega leva se vozita v čolnu mož in žena proti cerkvi sredi jezera. Toda zgodilo se je nekaj . . .

nekaj . . . Usmiljeni Jezus, usmili se ga!

Toda Tončka je vedela!

Tončka je vedela, da bo smela zapisati slab mesec pozneje, tik ob podobi Matere božje, ki se med žarki in oblaki dviga v nebo: "Rojen Jernejček. Bog mu daj svoj blagoslov!" Vedela je, zakaj velika je bila njena

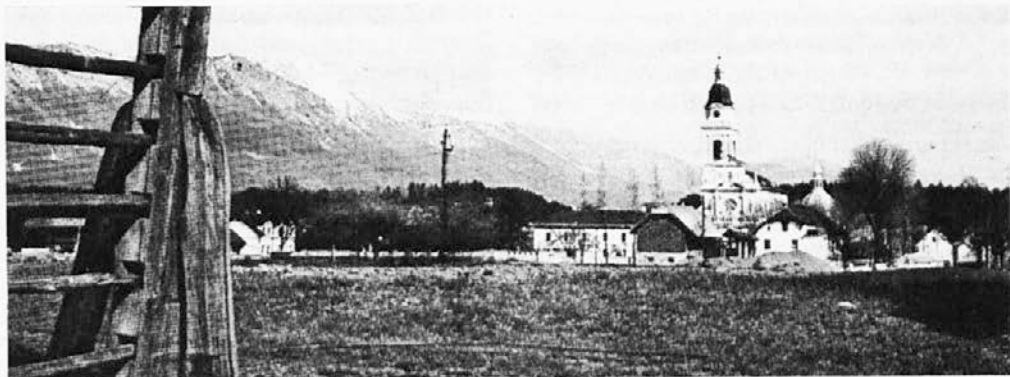
ljubezen.

Počasi prelistujem pratiko ter iščem v njej svoje otroštvo. Iščem zgodovino vseh, ki jih ljubim.

Sonce se skriva za orehovo krošnjo. Velik metulj frfota nad resedo.

Veliko življenje se pretaka skozi čas.

Brezje
— naše
narodno
svetišče
Marije
Pomagaj



ALOJZ
REBULA:

KAJ SEM DOBIL OD SLOVENSTVA

KAJ sem dobil od slovenske kulture? Vprašanje moram razširiti: kaj sem dobil od slovenstva?

Ah, saj ne pridem nikamor. Kaj vse bi moral naštetiti! Kaj mi je na primer dala slovenska zemlja — pastirski Kras, študentske Julijske in Kamniške Alpe, novoporočni gozdi v Posavju, romarskoturistični Gorenjska in Dolenjska, Gorjanci v zorečih divjih češnjah in Pohorje v veličastnih travah, počitniška slast golih apnenčastih špiikov in zasanjanih mahovnatih gobišč, hrasti in bukve in smreke v vseh mogočih ornatih in tišinah, v vseh ekstazah letnih časov . . .

In kaj mi je dal slovenski človek — kaj vse bi moral naštetiti, od žene, svetle sopotnice v življenju, ki mi jo je dala Slovenija, do seminarske intimnosti, ki so mi jo dali kolegi klasiki na univerzi, do vseh bratskih ur, ki sem jih preživel s Stanetom Gabrovcem, do vseh poživljajočih obiskov pri Jakobu Šolarju in Legiši in Ukmarju, vse to ob zavzetem spoznanju narodnega genija, ki mu je tuja konvencionalnost, ki mu je tuja retoričnost, ki je rajši nesprošččen v pristnosti in neuglajen v solidnosti . . .

A kje naj spet najdem vsa ležišča medu, s katerim se do danes nisem nehal hraniti na slovenskem Libanonu? Kaj vse bi moral naštetiti: Vodnikov nogradič

in Prešernove utrjene skale, Jurčičeve polharske noči in Stritarjevo zlato kritično vago, Gregorčičev starozavezni zalet, duhovno suverenost Kettejevo, Murnov čut za misterij bivanja, Cankarjevo preroštvo, Župančičeve velike maše, Kosovelov prodor v nevidno, da se omejim samo na literaturo . . .

Od slovenskega genija — zemlje in človeka, jezika in psihe — imam, kar imam, sem, kar sem.

Moja identiteta pod soncem, ves okus moje usode, lok mojih dni, žar mojih poletij, čar prijateljstva, celo perspektiva nove zemlje — vse to ima svoj nezamenljiv okus od slovenske zemlje, moji Tabori dišijo po nageljnih in moji Getsemani po rožmarinu, celo oblaki nad mano nehajo biti mednarodni, kadar zapljujejo nad Slovenijo.

Vem: toliko se bom uresničil kot človek, kot državljani planeta, kolikor zemlje in vetrov se bom nasrkal na slovenskem vzporedniku.

Na Triglav usode hočem samo po slovenski smeri ali pa po nobeni.

Vem namreč, da bi se po vsaki drugi zaplezal v kamnine nepristnosti.

Pristnost pa je vredna samo malo manj od življenja, če ni vredna celo več od življenja, več od sto življenj.



Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

+ Tole nam povedo naše knjige ob koncu leta 1987: V preteklem letu je bilo v naši cerkvi 17 porok, od teh ena poveljavljena civilna poroka. Krstov smo imeli 22. Birne pri nas to leto ni bilo, pouk za prejem tega zakramenta pa je obiskovalo 17 otrok, dočim smo za prejem obhajila pripravili 13 prvoobhajancev. Obhajil je bilo v naši cerkvi razdeljenih okrog 11, 000. Spovedi seveda nismo šteli, lahko pa bi jih bilo še več. Naša želja je, da bi se njih število dvignilo v tem Marijinem letu. – Obiskov bolnikov po bolnišnicah in domovih je bilo skupno s sestrskimi obiski 169, obhajil bolnikov 85, podelitev zakramenta svetega maziljenja pa 13. Pogrebov je bilo to leto v naši skupnosti vse preveč – kar 44.

Raznih aktivnosti je bilo v našem središču poleg bogoslužja in pobožnih vaj precej, a o tem poročam sproti v letu, če mi le ne manjka prostora. Naj se na tem mestu vsaj ob koncu leta iz srca zahvalim vsem, ki so kakor koli sodelovali in pomagali pri našem bogoslužju, pri prireditvah v dvorani, pri delovanju Slomškove šole, Baragove knjižnice, dvoranske kuhinje, pri vajah pevskega zbora in seveda mladinskega zbora (Glasniki), pri vsakomesečnem zavijanju MISLI za poštno dostavo ter pri raznih nabiralnih akcijah.

+ Glavna akcija skozi vse leto je bila vsekakor akcija za naš bodoči **Dom počitka m. Romane**, ki naj – letos, če Bog da? – prične rasti ob cerkvi. Zadeva se je preteklo leto občutno premaknila, a je v kolesnicah oblasti, ki imajo pri teh domovih prvo in zadnjo besedo. To nas po svoje utesnjuje in časovno zavira, saj imenovani uradnik projekta odreja sleherni korak akcije. Je pa to edina pot do izvedbe. O vsem tem bomo verjetno to leto največ povedali tudi v tej rubriki MISLI. In hvaležni bomo za finančno pomoč rojakov (nekateri med nami se še niso odzvali). Za enkrat nas hočejo oblasti prepričati, da potrebujemo več denarja, brez katerega ne more priti do iskanja gradbenega mojstra. Potrebujemo pa tudi vaših moli-

tev, saj prav v teh dneh na krajevni občini razpravljajo o naših načrtih. Bog daj, da bi ne bilo še tam kaj preveč težav! . . .

+ Trikrat na leto pošljem med naše vernike pismo z darilno kuvertico: za božič, veliko noč in pa za praznik cerkvenih zavetnikov sv. Cirila in Metoda. Tako ima vsak, kdor želi, priliko s svoje strani sodelovati pri vzdrževanju našega verskega in kulturnega središča. Darilnih kuvertic zadnjega božiča se je vrnilo 429 s skupno vsoto 7,447.50 dolarjev. Vsem dobrotnikom Bog stotero povrni!

+ Lani smo nanovo prekrili Baragov dom, za kar je bil že skrajni čas. Porabili smo denarno zupuščino, ki jo je Baragovemu domu naklonila avstralska dobrotnica Eileen Cody, dočim je šel izkupiček za njeno hišo v Sklad Doma počitka. – Ob omembi strehe na Baragovem domu – to delo je izvedlo podjetje – se tu iz srca zahvaljujem Toniju Bogoviču, ki je brezplačno prekril nizko streho na dvorišču pred lurško votlino in nam s tem prihranil precej denarja. Naj tukaj še dodam, da je delo kot tako tudi vredno pohvale. – Zdaj razmišljamo, kako bi mogli za slučaj dežja za maše na prostem vse dvorišče zasilno prekriti. Ima kdo kako rešitev?

+ SLOVENSKI TABOR, ki ga prireja v marcu na Planici SSOV, bomo na željo odbora pričeli z mašo v planiški dvorani v soboto, 12. marca, ob desetih dopoldne. Takoj po maši bo uradna otvoritev. Vsi vabljeni!

+ Za počitniško kolonijo mi je tu zmanjkalo prostora za poročilo, kaj šele za kako sliko. Bilo je lepo in brez nesreče, hvala Bogu. Prvega tedna se je udeležilo 38 oseb (med njimi 15 otrok), drugega 28 deklet, tretjega pa 28 fantov. – Zagotovil sem si že tri tedne v prihodnjem januarju.

+ Krsti so se v naši cerkvi sledili takole: Dne 27. decembra je bil krščen **James Gary**, novi član mlade **Debelakove** družine. Oče Gary Stan in mati Jennifer Mary r. Bailey sta ga prinesla iz Mill Parka. – Dne 17. januarja je bila pri nas krščena **Amanda Samantha**, ki je osrečila družino **Karla Vrečko** in **Romane r. Damiš**. Prinesli so jo iz Elthama. – Na dan 23. januarja smo imeli kar dva krsta naenkrat v družini **Lipec**, ki živi v St. Albansu. Fantka kličejo **Anthony Mark**, deklica pa je **Pita Maria**. Starša sta **Ladislav Lipec** in **Maria r. Petkovič**. – Dne 31. januarja pa je ob našem krstnem kamnu zajokal **Timothy Francis**, prvorojenček družine **Farquer**. Očka **Anthony John** in mamica **Zinka Maria Simunkovič** sta ga prinesla iz Mooroolbarka. – Čestitke vsem družinam!

+ Poroke morem omeniti tri. Dne 19. decembra je pred našim oltarjem **Jim Zdravko Cevc** pričakal svo-

jo izbranko, ki ji je ime **Michelle Fiona Gray** in je avstralskega rodu. Ženin je bil rojen in krščen v Seymourju, kjer je družina Cevec takrat živel. — Dve poroki pa smo imeli 9. januarja: **Graham David Kelso** (rojen in krščen v Queenslandu) je dobil za življenjsko družico hčerko slovenskih staršev **Jane Kovačič** (rojena v East Brunswicku in krščena v North Fitzroyu). Drugi par ima oba iz naših družin, oba rojena že v Melbournu in krščena pri nas v Kew: **Stanislav Barat** je ime ženinu, a nevesta je **Anita Krajnc**.

Vsem parom želimo obilo božjega blagoslova na življenjsko pot!

+ Pokojnih pa imamo spet malo preveč. Dne 16. decembra je umrl v bolnišnici sv. Vincencija **MIRKO MILJAVEC**, rojen 4. avgusta 1918 v Trstu. Starše je izgubil že z dvanajstimi leti, italijansko vojsko pa služil po Afriki. V Avstralijo je emigriral kmalu po 1949, če se prav spominjam njegovega pripovedovanja. Ostal je samski in bil zadnja leta zelo slabega zdravja. Delj časa je živel v Richmondu, nazadnje pa v Brotherhood of St. Lawrence hostelu v Fitzroyu. Žal glede njegovega pogreba nisem mogel ukreniti ničesar, ker so vso skrb imeli drugi in bi niti ne bil obveščeni, če bi mi ne sporočil prijatelj. Nerazumljivo mi je, da so pokojniku odrekli katoliški pogreb z mašo: Mirka je pokopal anglikanski duhovnik iz anglikanske cerkve v Fitzroyu na pokopališče v Kew.

Dne 17. decembra je v bolnišnici v Dandenongu, okrepljena z zakramentom svetega maziljenja, zaključila svojo zemsko pot **KRISTINA BARAGA** r. Mlakar. Nekaj tednov prej jo je zadela kap in ni prišla več k sebi. Pokojnica je bila rojena 14. septembra 1903, Vrhnika na Notranjskem. Leta 1929 se je poročila s profesorjem dr. Srečkom Baragom, ki je bil po vojni znana osebnost v Trstu. Tam je uspešno organiziral slovensko šolstvo, predno se je z družino leta 1948 umaknil v Argentino. Po njegovi smrti in odhodu sina Srečka v Avstralijo, je leta 1978 prišla za sinovo družino med nas tudi mama. Starostne težave so jo prisilile, da je zadnji čas preživela v Domu onemoglih, ne daleč od sinovega doma v Springvale. — Ob pokojničinini krsti smo v naši cerkvi na predvečer pogreba (v nedeljo 20. decembra) zmolili rožni venec, naslednji dan po maši zadušnici pa je sledil pogreb v krematorij pokopališča Springvale, da bo njen pepel skupno z moževim čakal vstajenja.

Bil sem naprošen, da opravim pogrebne obrede za **SREČKA FRANKA KOVAČIČA**, ki je živel, odkar ga je pred več kot dvajsetimi leti zapustila žena, samotarsko življenje v svojem domu v Bundoori. Po poklicu je bil tolmač v melbournskih bolnišnicah, saj je baje obvladal osem jezikov. Rojen je bil 5. ja-

nuarja 1923 v Sloveniji, zelo verjetno v Prekmurju. Zaradi temne polti so mu v šali njegovi sodelavci nadeli ime "Gypsy" — cigan. Bil pa je po njih pripovedovanju do vseh zelo uslužen in zato tudi od vseh spoštovan. Zdi se mi, da sem ga ob neki priliki srečal v neki bolnišnici, več pa se o njem ne spominjam. Menda je pred leti dobil sem mamu, ki jo je že pokopal in redno obiskoval njen grob. Bolan ni bil dolgo: zadet od kapi je bil prepeljan v Austin bolnišnico v Heidelberg, kjer je 16. januarja izdihnil. Pogrebno mašo smo imeli 28. januarja v naši cerkvi, nato je sledil pogreb na pokopališče Fawkner. Pogrebcev je bilo komaj za peščico — njegovi najozji sodelavci tolmači.

Prekmurski rojak **IVAN NEMEC** je umrl v RMH v torek 19. januarja, lepo pripravljen za odhod, saj je prejel zakramente še pri polni zavesti. Rojen je bil 23. junija 1925 v Turniščah, kjer se je leta 1945 tudi poročil z Ano Pucko iz Lipe. Povojne krivične razmere so mu vzele več let svobode in mu za vse življenje zrahljale zdravje. Kmalu po vrnitvi iz zaporov, leta 1959, je z ženo tvegala pot preko meje v Italijo, od koder je leta 1961 na ladji "Aurelia" dospel v novo domovino. Nastanili so se v St. Albansu in si zgradili prijeten domek. Pokojni Ivan je bil veselega značaja in med našimi lovci znan kot "Vanek" ter zelo priljubljen. Zato so lovci nosili njegovo krsto in ga spremili na zadnji poti. Iz cerkve Srca Jezusovega v St. Albansu je 22. januarja po maši zadušnici našel svoj zadnji domek na keilorskem pokopališču.

Geelong pa beleži v zadnjem času tri smrti. Za zadnjo — pokojnega **LUDVIKA GOMBAČA** — sem dobil telefonično sporočilo pred nekaj minutami in bom o tem pisal prihodnjic.

Za prva dva primera sem zvedel šele kasno po pogrebu. Umrla je rojakinja **REGINA JAGER**, po pripovedovanju drugih doma iz Prekmurja. Žal se mi do danes ni posrečilo dobiti niti datuma smrti, kaj potem šele datum in kraj njenega rojstva ter ostale podatke. Pokopal jo je geelongški hrvaški duhovnik pač zato, ker je mož pokojne hrvaškega rodu, gotovo pa ne zato, ker jaz nisem hotel priti. Nekateri imajo res veselje širiti neresnične vesti . . .

Dne 1. novembra pa je med geelongškimi Slovenci umrl **VIKTOR PETREVIČIČ**, ki je poročen živel v Bellparku, a rojen je bil 10. junija 1924, Ravne pri Grgarju na Primorskem. V Avstralijo je prišel na ladji "Nelly" leta 1952. Pogrebna maša je bila 4. novembra v St. Mary's v Geelongu, nato je bilo pokojnikovo truplo upepeljeno, da je bil pepel poslan domov.

Vsem domačim naših pokojnih iskreno sožalje. Hvaležen bom, če mi kdo pomaga dodati k nepopolnim podatkom nekaterih. R. I. P.



IZPOD TRIGLAVA

IZ LJUBLJANE poročajo, da sta bili akciji "Slovenija – moja dežela" in "Turizem smo ljudje" dokaj uspešni. Namenjeni sta bili populariziranju turizma v domači javnosti in sta svoj namen dosegli. Pobudnik obeh akcij je bil Center za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije. Zdaj isti oddelek pripravlja novo akcijo za letos in gesli naj bi bili "Turizem nas bogati" ter "Iščemo dobrega gospodarja". Zasnova akcije temelji na ustvarjanju vzdušja za razmah podjetništva tako v družbenem kot v zasebnem sektorju.

Po gornjem poročilu naj bi tudi prvo geslo "Slovenija – moja dežela" ne imelo nobenega globljega pomena, četudi je odjeknilo doma in med nami v svetu kot nobeno doslej. Če so mu ga ob rojstvu dali pobudniki, ga zdaj nekako jemljejo nazaj. Če je geslu globlji smisel in namen dalo ljudstvo samo, ga bo pa kljub novim geslom tudi ohranilo in nadaljevalo. Bomo videli.

O VRTANJU predora pod Karavankami, na Hrušici pri Jesenicah, smo že poročali. Po novoletnih praznikih se je spet pričelo delo, ki je zlasti na slovenski strani precej težavno, ker poteka v geološko zahtevnejši hribini. Na avstrijski strani tudi nimajo problemov z vodo in vsa dela gredo povsem v skladu z načrti.

Ob pričetku del v novem letu so bili delavci naše strani že pri 1584 metrih izkopenega predorja.

KONČNO je bilo doma objavljeno natančno poročilo, koliko je Jugoslavija dolžna tujini. Uradno poročilo se glasi: "V pravkar minulem letu je dolg znašal 21 milijard 363 milijonov dolarjev. Skoraj 18 milijard od tega predstavljajo dolgoročni krediti, dobri dve milijardi pa dolgujemo Mednarodnemu monetarnemu skladu. Kratkoročnih posojil je ena milijarda 34 milijonov dolarjev. Najhuje smo se zadol-

ževali v letih 1975 do 1980. Dolg dolgoročnih posojil se je tedaj povečal s petih milijard 800 milijonov na 15,5 milijarde dolarjev. Lani smo vrnilo upnikom eno milijardo 985 milijonov."

PO POROČILU iz Ljubljane je svetovna nova bolezen AIDS v Jugoslaviji do 25. septembra lanskega leta pokopala štirinajst bolnikov, vseh okuženih pa naj bi bilo okoli 700 ljudi. V Ljubljani sami do doslej odkrili dva bolnika.

PRIMEROMA NIZKA je tudi uradna številka slovenskih jemalcev mamil. Lani je zdravstvena služba v Sloveniji zasledila 261 uživalcev drog. Od teh jih je 32 jemalo opij, 24 marihuano in LSD, eden pa kokain. Drugi so postali stalni uživalci raznih pomirjevalnih sredstev in pa sredstev za ublažitev bolečin.

OLTAR BOGA MITRA so odkrili v Ptujju pri zasipanju toplovodnih cevi. To je že peto svetišče temu perzijskemu bogu sonca na ozemlju mesta Ptujja in zgovoren dokaz, da je imel arheolog Mihovil Abramovič prav. Ta raziskovalec zgodovinskih najdb je že pred več kot petdesetimi leti trdil, da je imel bog Mitra največ vernikov v rimskem Ptujju.

PRIJAVLJENIH LOVCEV je v Sloveniji okrog 22000, dodati pa jim moramo kar precejšnje število neprijavljenih. Tozadevne oblasti se trudijo, da število divjadi ne pade pregloboko, saj so nekatere vrste po vojni s težavo dvignili, sicer bi domala izumrle. Računajo, da je danes v matični domovini okrog 300 medvedov, blizu 8000 jelenov in 90.000 srn. Divjih prašičev je okrog 4200, 10.500 gamsov in okrog 2200 muflonov. Zajcev računajo blizu 40.000, fazanov pa 30.000.

PRIMORSKE ROJAKE, zlasti one iz Kopra in okolice, bo zanimalo, da koprsko pristanišče dobro napreduje in ni nikoli brez dela. Podatki ob koncu leta povedo, da je v teku leta 1987 priplulo v koprsko pristanišče točno 959 ladij.

SLOVENSKA INDUSTRIJA se z lanskim delom ne more preveč pohvaliti, ker je izdelala manj kot leto poprej. Uradno poročilo pravi, da so bila taka obdob-

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

ja, ko je proizvodnja nazadovala, po vojni v Sloveniji le trikrat: Leta 1946 je bila industrijska izdelava v primerjavi s predvojnimi letom 1939 manjša za 12,5 odstotka. Leta 1952, ob krizi administrativne družbe, se je proizvodnja v primerjavi z letom 1951 zmanjšala za 4,3 odstotka. Lani pa je proizvodnja v primerjavi s predlansko nazadovala za 1,2 odstotka.

Poročilo je dodano, da je bilo lansko leto tudi četrto zapored, ko slovenska industrija ni izpolnila republiških resolucijskih načrtov. A kljub vsemu temu so tudi gotovi znaki, ki napovedujejo ustavitev tega neljubega nazadovanja.

V KNEŽAKU so se sredi januarja zbrali pevci iz ilirskobistriške dekanije, da bi skupaj zapeli Novorojenemu. Čeprav takšno božičnico prirejajo že nekaj let, je bilo letos bolj slovesno kot ponavadi, saj knežaska župnija praznuje 150-letnico svojega obstoja. Ljubzen do petja je povezala kakšnih osemdeset pevcev iz Ilirske Bistrice, Jelšan, Trnovega in Knežaka v en zbor, ki je pod vodstvom trnovskega župnika prepeval med mašo. Maši je sledila božičnica, v kateri so poslušalci zaslutili utrip slovenskega božiča. Med pesmi naših skladateljev Ačka, Bratuža, Cveka, Premrla, Sattnerja in očeta svetonočne pesmi Gruberja je trnovski kaplan Evgen občuteno vpletel odlomke iz slovenskega leposlovja. Božičnica, v kateri so poslušalci in pevci še enkrat podoživeli božično skrivnost, je dodala svoje k praznovanju župnijskega jubileja, sodelujoče pevce pa spodbudila za nadaljnje delo.

VOJAŠČINA pa Slovence v matični domovini ne zanima preveč. V letu 1987 se je vpisalo v vojaške šole samo 92 Slovencev. Po načelu o sorazmerni zastopanosti vseh narodov in narodnosti bi moralo biti to število vsaj 179. Pa tudi zanimanje za študij obramboslovja se je občutno zmanjšalo: za ta predmet se je lani vpisalo v Sloveniji samo 18 študentov.

POTEPTALI SO PRAVICO je naslov zgodbe, ki sem jo bral v peti številki letošnjega letnika ljubljanske "Družine". Takole se glasi:

Prav na praznik Gospodovega razglasenja, 6. januarja letos, mi je umrla svakinja. Bila je prepričana katoličanka, ki je svojo vero v resnici tudi živela. Na smrt se je temeljito pripravila, saj je prejela popotnico in maziljenje. Svojci smo sestavili osmrtnico, ki smo jo želeli objaviti v dnevniku Delo. V besedilu smo zapisali: "Odšla je k Bogu v lepše življenje . . ." Prinašalca osmrtnice je referentka pri Delu izjavila, da pri njih takšnih osmrtnic ne objavljajo, češ da to ni uprava Družine. Tako je moral besedilo spremeniti, če je hotel, da je plačana osmrtnica izšla na straneh Dela.

Ali verni občani naše domovine res nimamo pravice objaviti osmrtnice tako, kot verujemo in upamo?

Ob izgubi drage osebe sta nam prav vera in upanje največja tolažba. A. VODUŠEK.

Vsak komentar urednika Misli bi bil ob teh besedah odveč, ker so dovolj zgovorne.

DVA DNI so trajali Koroški dnevi v Mariboru, ki so se začeli z otvoritvijo razstave koroškega akademskega slikarja Valentina Omana. O manjšinskem vprašanju je predaval dr. Gstettner s celovške univerze, nastopili pa so z Župančičevo Dumo člani dramske skupine Mladje, dalje koroški pevski zbor Gallus, zbor celovške slovenske gimnazije in tudi njen orkester.

Več takele povezave z rojaki v zamejstvu bi bilo treba, saj se naše zamejstvo dostikrat čuti osamljeno v svoji borbi za osnovne narodne pravice.

VSAKOLETNA božična maša za vse skavtske organizacije v Trstu je bila pred zadnjim božičem na dan 12. decembra v cerkvi Novega sv. Antona. Prisotnih je bilo okrog 500 skavtov in skavtinj, med njimi vsakakor lepo število slovenskih članov. Obred je potekal dvojezično. - V Marijanišču na Opčinah so organizirali za skavte tudi tri duhovne obnove ter dali s tem priliko članom za globlje doživetje božične skrivnosti.

Skavtski organizaciji, ki je bila pred zadnjo vojno po Sloveniji zelo razgibana, povojni oblastniki niso pustili znova oživeti. Razglasili so jo za imperialistično in zato preživeto, ki nima mesta v socialistični družbi. So pa zato skavti zaživeli v katoliškem zamejstvu ter s skavtsko disciplino in vzgojo v vseh teh letih veliko storili za našo mladino preko državne meje matične Slovenije.

ČLANI arheološke sekcije Jamarskega društva v Sežani so v jami Bestažovca pri Sežani odkrili del človeške lobanje s čeljustjo in zobmi, dalje ogromno živalsko čeljust, kose ornamentirane lončene posode in koščeno šilo. Po vsej verjetnosti so najdbe iz bronzaste dobe, kar bi jim dalo starost okoli 4000 let. - Jama je 220 metrov dolga in gre v globino 43 metrov.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij
BROTHER in CASIO
elektronskih pisalnih in računskih strojev.
Popravljamo vse vrste strojev
- naše delo je garantirano.
V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

ŽENA V SVETEM PISMU

STVARJENJE

DEL LETA, ki ga začnemo, je v katoliški Cerkvi posvečen ženi, ki se je rodila približno pred dva tisoč leti. Tej ženi je bila zaupana posebna vloga v zgodovini odrešenja.

Tako bomo v tem letu na srednjih straneh razmišljali ne le o ženi, ki jo smemo imenovati Mati, ampak nasploh o ženah, kakor nam jih predstavi Sveto pismo.

Sveto pismo je nekakšna zgodovina srečavanja Boga s človekom. Človekova naloga je, da se bliža Bogu, Bog pa tudi naredi svoje korake do njega... Pri tem ni pomemben samo človekov odnos do Boga, ampak najprej njegov odnos do soljudi. Če nimaš rad svojega brata, tudi Boga ne moreš imeti rad – pove evangelist Janez v svojem prvem pismu. Dosti prej, že na samem začetku, spregovori Sveto pismo še o drugem medčloveškem odnosu; to je odnos med spoloma.

Pripovedi o stvarjenju sveta sledi poročilo o stvarjenju človeka (1 Mz 1; 2). To ni znanstveni spis. Te vrstice nam podajo temeljne resnice o človeku in o razmerju med možem in ženo na tak način, da jih vsak lahko razume. Če pozorno preberemo ta odlomek, opazimo, da imamo pred sabo dve poročili o stvarjenju človeka.

Po prvem poročilu je bil človek ustvarjen nazadnje, za vsemi drugimi stvarmi. Bog ga je "ustvaril po svoji podobi", kot "moža in ženo". Zakaj? "Da gospoduje ribam morja in pticam neba, živini in vsem zverem zemlje – vsemu stvarstvu", nam pove pisatelj. Človek je ustvarjen v dveh spolih, med katerima ni razlike. Najprej ju Stvarnik blagoslovi, nato pa obema govori, kaj naj delata in kako naj sodelujeta med seboj.

Človek je Bogu samo podoben, ni mu pa enak; tega



ne bi smeli pozabljati. Oba, mož in žena, sta ustvarjena po božji podobi in zato žena nikakor ni manj vredna bitje. Res gre za dva spola, ki se privlačujeta in odbijata, toda bogopodobnost se ne nanaša na spol, saj Bog ni spolno bitje. Mož in žena sta si različna po spolu, ne pa po dostojanstvu.

Božjemu naročilu "Gospodujta!" sledi "Rodita in se množita in napolnita zemljo!..." Tudi v tem je človekova bogopodobnost. Z rojevanjem človek posnema božje stvariteljsko delovanje. Ko pisec odlomka dodaja "moža in ženo je ustvaril", že nakaže, v kakšni skupnosti bo nastajalo novo življenje. To je prapodoba zakonske skupnosti. In le v takšni skupnosti mož in žena lahko zaživita popolnoma enakopravno življenje. Mnogoženstvo in druge izkrivljene oblike skupnosti med spoloma postavljajo ženo največkrat v podrejen položaj.

Ko se Judje prepirajo med seboj in natančno razčlenjujejo zakonska pravila glede žene, jih Jezus opozori na "začetek" – na podobo zakonske skupnosti, kakršno nam predstavlja pripovedi o stvarjenju.

Drugo poročilo o stvarjenju je še posebej zanimivo. Človek je ustvarjen najprej in s tem je naglašeno, da je on krona božjega stvarstva. Vse drugo je bilo ustvarjeno zaradi človeka.

Slikovite pripovedi ne smemo jemati dobesedno. Zadnje vrstice pripovedujejo, kako je Bog ustvaril ženo. Ker človeku ni dobro samemu biti, je Bog sklenil, da mu naredi pomočnico, njemu primerno. Človeku je poslal trdno spanje in ko je ta zaspal, mu je vzel

Božja beseda

BOG je rekel: "Naj človeka po svoji podobi, nam sličnega; naj gospoduje ribam morja in pticam neba, živini in vsem zverem zemlje in vsej lazni." "In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo." "Bog jima je rekel: "Rodita in se množita ter napolnita zemljo in množite se in množite se in bitjem, ki se gibljejo na zemlji!" "In Bog je rekel: "Dal sem vama vse bilje s semenom na vsej zemlji in vse, kar živi na katerem je sad s semenom: naj vama bo v živež; vse živali na zemlji in vse ptice neba in vse, kar se giblje na zemlji in ima življenje v sebi." Zgodilo se je, da je Bog videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je prav dobro. In bil je večer in bilo je jutro dan.

(1 Mz 1, 26 – 31)

eno rebro. Iz tega rebra je napravil ženo in jo privedel k človeku. Človek je v njej spoznal "kost iz svoje kosti" in sklenil, da se bo imenovala možinja, ker je bila iz moža vzeta. Nato pisec poročila dostavi: "Zaradi tega bo zapustil mož očeta in mater in se držal svoje žene in bosta eno telo."

Razlagalci Svetega pisma pravijo, da moramo za pravilno razlago besedila poznati pomen posameznih besed. Že v slovenščini lahko najdemo rebro ne le pri človeku, ampak tudi pri ladji in še marsikje. V hebrejščini uporabljajo besedo "rebro" kot rebro, bok, stran; lahko pa tudi pomeni vrh hriba, vogalno stran šotora, stran oltarja... Morda bi se nekateri ustavili pri preštevanju reber, a to ni potrebno. S to slikovito primero želi pisec povedati, da je Bog naredil bitje, ki dopolnjuje moža v njegovi človečnosti. V tem primeru je žena možu tako potrebna, kot šotoru vogalna stran, saj brez nje šotor ne more stati. Podobna misel se nahaja v slovenskem pregovoru, ki pravi, da žena podpira tri vogale pri hiši, mož pa enega. Pomen tega našega pregovora pa se precej različno razlaga; vsak zna v njem najti svoje. Misel o rebro hoče vsekakor povedati, da mož in žena nekako spadata skupaj, da sta šele oba skupaj popolna podoba človeka. Pri tem žena ni manj vredna od moža, ampak imata oba isto človeško dostojanstvo.

Nekateri se ustavijo pri tem, kako mož v ženi spozna del sebe: "To je zdaj kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa." Med možem in ženo ni razlike, kakršna je med možem in živalmi. Žena ima isto naravo

kakor mož. Ta tesna življenjska povezanost moža in žene spet nakazuje zakonsko skupnost, ki je nekaj vrstic zatem še bolj jasno izpričana.

Bog naredi možu pomočnico, njemu primerno. Beseda "pomočnica" ima spet čisto svojski pomen. Je bitje, ki je drugemu všeč, mu ustreza, odgovarja. Žena ni nekaj "pod", ampak "ob"; je ob možu in mu je enakovredna. Mož se z njo pogovarja, skupaj sodelujeta in delata načrte za prihodnost.

Mož bo zapustil očeta in mater in se držal svoje žene in bosta eno telo. Povezanost med starši in otroki je zelo močna, vendar z leti oslabi. Privlačnost med fantom in dekletom se prebujata in postane v možu in ženi tako močna, da ta dva postaneta eno telo. Ta zakonska enost je najgloblja v spolni združitvi moža in žene, vendar pa ne ostaja le na telesnem področju; nujno prehaja tudi na duševno in duhovno področje. Prav ta najtesnejša skupnost dveh je bila v božjem načrtu in je od Boga blagoslovljena.

Čeprav postaneta mož in žena v zakonski skupnosti "eno", sta še vedno dva. Tako eden kot drugi sta osebnost zase; z različnimi lastnostmi. In prav ta različnost ju vodi do tega, da se medsebojno bogatita, nasprotja pa v ljubezni premagujeta. Takšna je bila božja zamisel človeka. Judovski predpisi o zakonu so se od te zamisli nekoliko oddaljili. Jezus svojim rojakom to naravnost pove, ko pravi: "Od začetka pa ni bilo tako." ali "Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči."

Človekova slabost je, ki je porušila skladnost v odnosu med možem in ženo. Slabosti pa si ne smemo jemati za vzorec. Bog še vedno blagoslovlja, le da človek s svojim ravnanjem ta blagoslov večkrat zavrača.

Kaj nam pripoved o stvarjenju človeka, "moža in žene", želi povedati?

Ustvarjeni smo po božji podobi ne glede na spol.

Med dostojanstvom moža in žene ni razlik.

Mož in žena drug drugega dopolnjujeta.

To dopolnjevanje se najmočnejše izraža v zakonski skupnosti.

V preteklosti, kakor tudi danes, so ljudje na te temeljne resničnosti preveč pozabljali. Prvotna skladnost med možem in ženo je močno načeta. V zadnjem času je še posebej ogrožena zakonska skupnost. Na posledice pa ne bo treba čakati...

Svoje ravnanje moramo prilagoditi božji zamisli. Najprej moramo odkriti svoj spol in ga zaživeti, nato pa s spoštovanjem sprejeti dekle, ženo in mater na eni strani, in fanta, moža ter očeta na drugi strani. Bog ni naredil napake. Lahko pa je napaka v človeku, če ne sledi božjemu načrtu. Ob koncu stvarjenja je Bog rekel: "Bilo je prav dobro."

P. TONE



Sv. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478

ZDAJ ob pričetku leta bi se rad zahvalil vsem našim rojakom za vso pomoč in podporo, ki nam jo nudijo s svojo pripravljenostjo. Njih dobra volja je bila zlasti očitna ob priliki božičnih praznikov. Zares prav iskren "Bog plačaj!" vsem, ki so nam za praznike poslali čestitke in darove v razne namene. Posebna hvala vsem, ki nam skozi vse leto pomagajo pri bogoslužju, pri prireditvah in pri številnih opravilih našega verskega središča. Teško bi omenil vsa področja, kjer nam pomagate. Pa saj je Bogu znano vse in On je bogat plačnik.

Zahvala naj velja tudi drugim, ki ste oddaljeni od našega verskega središča v Merrylandsu, pa se odzovete vabilu k slovenski službi božji v Figtree, Canberra, Waggi-Waggi in Newcastlu. Enako rojakom v Queenslandu, kjer so kraji slovenskih maš Brisbane, Surfers Paradise in slovenski hribček Cornubia, kakor tudi vsem, ki se radi udeležujete naših romanj v Earlwood in Campbelltown.

POSTNI ČAS bo najbrž že tu, ko boste brali te vrstice. Naj se ta doba razlikuje od ostalega časa v cerkvenem letu, vsemimo jo resno, preglejmo naše molitveno življenje in se s pokoro ter zatajevanjem pripravimo na velikonočne praznike. Vsi smo potrebni neprestane spodbude, da ne otopimo za vse, kar tiče našega duhovnega življenja. Uredimo svojo lestvico vrednot po krščanskem načelu, ki nam pove, da je duhovna vrednost vedno pred materialno. Duh naj vlada nad telesom! – Zakrament sprave in svete eharistije naj nam pomagata do tega. Kakor je Jezus umil noge apostolom pri zadnji večerji, da so bili čisti, tako tudi mi očistimo svojo vest pred prazniki v zakramentu sprave in se nato pokrepčajmo pri Gospodovi mizi. Molitev naj zavzame važno mesto v našem življenju. V postnem času naj bi se izogibali zabav. Kar pa pri tem in pri pritrgovanju v jedi

in pijači prihranimo, naj bi darovali v dobre namene, za lačne in potrebne. Pri tem se poslužujmo akcije "Project Compassion", ki je v Avstraliji za postni čas že dolgo dobo lepo vpeljana.

POSTNO ROMANJE s križevim potom in sveto mašo bomo imeli letos na 4. postno nedeljo, 13. marca. Tokrat bo romanje že dopoldne in sicer ob pol enajstih (10.30 a.m.). Tako upamo, da bo udeležba številnejša, saj bo s to dopoldansko uro ustrezno tistim, ki se boje popoldanske vročine.

Zaradi tega romanja, ki je osrednja postna prireditve, bo to nedeljo sveta maša v Merrylandsu že ob osmi uri zjutraj.

Kraj romanja je večini že znan: samostansko zemljišče očetov frančiškanov v Campbelltownu, Narellan Road. V Casuli pojdite na Campbelltown Freeway, pri Buli/Camden izhodu obrnite na levo. Komaj kakih sto metrov dalje je vhod na frančiškansko zemljišče "Maryfields".

WOLLONGONG – FIGTREE. Sveta maša s postno pobožnostjo bo vse srede v postnem času (razen v sredo velikega tedna) začeni s pepelnično sredo dne 17. februarja. Čas je ob sedmih zvečer. Torej: 17. in 24. februarja ter 2., 9., 16. in 23. marca. – Nedeljske službe božje pri slovenski cerkvi Vseh svetih pa so 28. februarja ter 13. in 27. marca, vsakikrat ob peti uri popoldne.

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 21. februarja in 20. marca, obakrat ob 10.30 dopoldne. Na veliko noč, 3. aprila, pa bo maša ob šestih zvečer.

SURFERS PARADISE: slovenska služba božja bo v soboto 5. marca ob 7.30 zvečer. Kraj je cerkev sv. Vincencija, Hamilton Avenue.

BRISBANE ima slovensko mašo v nedeljo 6. marca (3. postna nedelja) ob šesti uri zvečer. Kraj je naš običajni: St. Mary's, South Brisbane. Naslednja maša pa bo na velikonočno nedeljo, 3. aprila, pravtako ob šestih zvečer.

CORNUBIA bo imela slovensko mašo v nedeljo 6. marca ob enajsti uri dopoldne. Nato bo sledil piknik. Naslednja služba božja na slovenskem gričku bo na velikonočni ponedeljek, 4. aprila.

WAGGA-WAGGA: slovenska maša bo v nedeljo 20. marca ob šesti uri zvečer. Pred mašo prilika za sveto spoved.

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo na belo nedeljo, 10. aprila, ob šesti uri zvečer, nato pa spet 29. maja ob isti uri. Kraj je Hamilton. Obakrat bo pred mašo prilika za sveto spoved, po maši čajanka.

"ALPSKI SEKSTET" bo gostoval v Avstraliji od februarja do aprila letos, pride pa z naše Koroške. V dvorani našega verskega središča v Merrylandsu so nastopil s posebnim koncertom, kateremu bo sledila družabna prireditev, v soboto 20. februarja ob pol osmih zvečer. Isti ansambel bo igral tudi na našem "Pirhovanju", ki ga prireja versko središče na vsakoletni velikonočni ponedeljek – letos 4. aprila. Pokažimo s številno udeležbo, da cenimo slovensko pesem in glasbo ter znamo ceniti trud nastopajočih, ki pridejo med nas iz daljne Koroške.

BOŽIČNICO je priredila naša mladina ("Zarja" in prvoobhajanci) na nedeljo pred božičem. V Domu onemoglih v Guildfordu so peli božične pesmi, nato pa vse stanovalce obdarovali s praktičnimi darovi. Hvala vsem, ki ste prispevali za to obdarovanje. Duša in organizator akcije je bila Milka Stanič, ki je vedno pripravljena pomagati, da se le pokaže potreba. Tu objavljam pismo, ki smo ga prejeli od omenjenega Doma onemoglih: "I wish to take this opportunity on behalf of the patients and staff of Guildford Nursing Home to say thank you for coming today; your beautiful gifts and lovely singing was very much appreciated. – Doris Austin."

NA ŠTEFANOVANJU 26. decembra je žreb doledil nagrade naslednjim: Prva nagrada (barvni TV sprejemnik) Mrs. Lojzka Jug, Enfield. – Druga nagrada (ročni kasetofon) Ivan Forte, Blacktown. – Tretja nagrada (Atlas Slovenije) Dr. Mihael Colja, Fairfield Heights.

Iskrena zahvala vsem, ki ste kupili srečne in s tem podprli naše versko središče.

POKOJNI. – Na novega leta dan (1. jan. 1988) je v Mittagongu na Hume Highway našel smrt rojak RUDI CEGLAR, ki je živel na Orchard Road, Bass Hill. Pokojnik je bil rojen 25. aprila 1919 v kraju Obrov na Primorskem kot sin Štefana in Antonije r. Bubnič. Lzučil se je krojaškega poklica. Poročil se je z Marijo Dodič in v juniju 1951 sta prišla v Avstralijo. Šla sta skozi taborišče Bonegillo in Villawood. Kljub svojemu poklicu se je najprej zaposlil v kuhinji, kasneje pa v tovarni. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi dne 6. januarja, pokopan pa je bil na livadnem pokopališču "Pinegrove", Eastern Creek. Pokojnik zapušča poleg žene tudi sina Oskarja, ki je poročen s Carmel r. Pendegast, in hčerko Ano por. Hall. Doma ima še brata in sestro: brat Jože živi v Izoli, sestra pa v Zagrebu.

Dne 15. januarja je na svojem domu v Leichhardt uumrl FRANC MARCOLA, zadet od srčne kapi. Rojen je bil 21. julija 1922 v vasi Podbela pri Kobaridu, občina Breginj. V Avstralijo je prišel leta 1950. Ves čas je bil zaposlen pri Telecomu in lani v juliju pričel

svoj pokoj. Ob smrti zapušča žena Dalmo r. Goldthorpe in hčerko Sandro por. Taylor. Dne 18. januarja so bile molitve ob krsti v pogrebnem zavodu O'Hare v Leichhardt, nato je bil pokop na novem delu slovenskega pokopališča v Rookwoodu. Zvečer istega dne smo imeli mašo zadušnico v slovenski cerkvi.

Obeh pokojnih se spomnimo v molitvah, sorodnikom pa iskreno sožalje!

KRSTI – **Brett Anthony McCudden**, Bossley Park, N.S.W. Oče John, mati Nadja r. Cenčič, Botrovala sta Mary Ann in David Smith. – Bossley Park, 5.7.1987.

Luke Josua Smith, Watson, A.C.T. Oče Terry, mati Irena r. Lavrenčič. Botra sta bila Andrej ml. in Jane Lavrenčič. – Watson, 13. dec. 1987.

Cathy Vanessa Cerovac, Wetherill Park, N.S.W. Oče Mirko, mati Zora r. Rusovič. Botra sta bila Darinka in Emilija Gratton. – Merrylands, 20. dec. 1987.

Tamata Anne Redman, Rooty Hill, N.S.W. Oče Phillip, mati Anna r. Kranjc. Botrovala sta Franc Kranjc ml. in Lee Pearse. – Merrylands, 23. jan. 1988.

Melany Louise Beaton, Unanderra, N.S.W. Oče Barry William, mati Višnja r. Živko. Botra sta bila Zlatko in Christy Živko. – Figtree, 24. jan. 1988.

Vsem mačkom, staršem, družinam in botrom naše čestitke!

V nedeljo 22. nov. 1987 je v slovenski cerkvi Vseh svetih v Figtree postala novi član katoliške Cerkve **Christine Paterson**, hčerka Duncana Paterson in Evelyn r. Ryan. Krščena je bila kot otrok 14. marca 1965 v anglikanski cerkvi v Newtownu, NSW. Pouk o katoliški veri je prejela preko Catholic Inquiry Centre (korespondenčni veroučni tečaj), Maroubra, NSW.

POROKA – **Igor Anton Škofic**, Unanderra, NSW, sin Cirila in Mare r. Leban, rojen v Kopru in krščen v Izoli, in **Christine Paterson**, rojena v Wyong, NSW. Priči sta bila Alan Škofic in Cheryl Elizabeth Low. – Med poročno mašo v Figtree, 23. januarja 1988.

Mlademu paru iskrene čestitke in mnogo božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

P. VALERIJAN



BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$300.— Dušan Lajovic (v spomin pokojni mami in sošolcu prof. T. Hočvarju ter arhitektu S. Kregarju, ki sta umrla lansko leto v ZDA); \$100.— Peter Bižal; \$93.— Anton Zagorc; \$87.— Berta Bremez, Peter Kern; \$81.— Rudi Brežnik, Jože Rozman; \$79.— Dr. Mihael Colja; \$75.— Milan Beribak; \$63.— Nace Ahlin; \$50.— Julka Mrčun; \$43.— Janez Robar; \$40.— Minca Eberle - Zupan; \$33.— Franc Pongračič, Andrej Udovič, Franc Danev; \$25.— Milan Prosenik; \$23.— Marija Osolnik, Ivan Petelin, Ivan Barič, Tone Dolinar, Dr. Mark Coby, Valerija Pančur, Max Hartman, Ivanka Juriševič; \$20.— Mihael Hovar, Slavko Habjan, Marija Bizjak, Franc Patafta, Magda Hreščak, Anton Novak, Ivan Smole, Ida Turk, Anton Kristan; \$18.— Frank Kolarič, Jože Podboj, Jože ing. Jež; \$17.— Stanislav Kragelj, Marija Bosnič; \$15.— Albin Gec, Franciška Vekar, Tereza Kaiser, Martin Rovtar, Franc Petek, Roman Uršič, Jože Konda; \$14.— Zorina Mavrič; \$13.— Ida Zorich, N. N. E., Roza Cerkevnik, P. Grah, Marta Suša, Janez Žnidaršič, Tomaž Možina, Alojz Hrast, Janez Sok, Alojz Kastelic, Barbara Marinčič, Mario Saksida, Anton Vidmajer, Alojz Butinar, Andrej Grlj, Franc Bubnič, Rafael Žičkar, Kristina Lakner, Peter Stepančič, Štefan Kočar, Anton Jesenko, Ivan Lapuh, Milena Birsa, Alojz Ličen, Emil Sosič, Anton Požar, Franc Magdič, Vlado Trampuž, Tilka Matjašič, Helena Breg, Vinko Tomažin, Jože Juraja, Franc Baša, Stane Stoklas, Genovefa Schiffler, Zorka Kovačič (namesto božičnih voščil znancem), Jožefina Braletitsch, Slavko Fabian, Drago Tomac, Alojz Jereb, Milena Vidau, Anica Pegan, Jože Grilj, Max Roth, Evgen Benc, Jožef Šterbenc, Fred Drganc, Anica Smrdel, Martin Šuštarčič, Matilda Klement, Mira Berenyi, Marija Frank, Jaka Rejec, Ivan Cetin, Ivanka Študent, Branko Jerin, Bojana Penko, Jožef Rener, Marija Špi-

Premakljivi svečnik

V novem letniku sledimo zgodbi podeželskega župnika Ivana, njegovega kaplana Zdravka in Zdravkovega prijatelja Željka, ki je zapustil duhovništvo ter zdaj dela na banki. Zdravko bo na škofovo željo prevzel mesto župnika v Zabrežju, kjer ga čaka delo s preureditvijo cerkvenih prostorov in s poskusom sprave med sprtimi farani. Župnika Ivana pa je udarilo iz trte zvito obrekovanje, da je cerkveni denar v milijonih nosil preko meje in so mu ga pobrali.

Nadaljujmo zgodbo z besedami, ki jih je oklevetani župnik s prižnice povedal svojim faranom:

(14)

“Bratje in sestre! Pred vami stoji vaš obtoženi brat in vi ste njegovi sodniki. Krivda je velika in težka, pa še grda hkrati, kajti lakomnost je za napuhom takoj drugi glavni greh. Vi, moji sodniki, me dolžite, da sem se polakomnil bogastva, premoženja in ga skušal spraviti čez mejo na varno. Kaj bi tam z njim, ne vem, kakor tudi vi ne veste, toda za lakomnost je bistveno prav to, da ne gleda na praktično uporabo stvari, ampak gleda samo na to, kako bi čim več spravila skupaj in kako čim boljše spravljeno zavarovala.

Da boste pa lahko pravičnejše razsodili ta spor, dovolite, da najprej nekoliko podrobneje pregledamo stvari take, kakor so, in sicer tako, mali otroci, ki ste prav tako kakor vaši starši sedaj moji sodniki, pa vse do najstarejšega človeka, ki je danes pri tej razpravi navzoč.

Kot obtoženec bom skušal govoriti resnico in samo resnico, kajti stojim na mestu, odkoder se je doslej vedno službeno oznanjala resnica in prosim Boga, naj me varuje, da z lažjo ali prevaro ne bi oskrunil tega svetega mesta.

Gre za milijone, ki bi jih naj spravljal čez mejo. Toda odkod meni toliko milijonov? Vi pravite, mi smo dali župniku ta denar, mi ga vzdržujemo, to je naš denar.

Oprostite! Če ste ga dali meni, ni več vaš. Če je pa moj, ga lahko dam, kamor ga hočem. Ali imam jaz pravico vpraševati, kam vi dajete svoj denar? Če bi torej svoj denar nesel čez mejo in bi me dobili, zakaj bi se vi nad tem zgražali? Kvečjemu bi se mi lahko posmehovali, da ga nisem znal bolje skriti ali da sem zaupal ljudem, ki so me potem prijavi-
vili.

Toda, vi sami ste prišli do prepričanja, da v vseh teh letih, odkar sem pri vas, nisem mogel toliko denarja spraviti skupaj, pa naj bi se hranil tudi s samim suhim kruhom in jabolki. Če torej nisem imel toliko svoje-

ga denarja, je na dlani, da sem si prilastil tujega. In najbližji je pač cerkveni denar.

Glejte, starši, vas ni bilo sram vpričo otrok, malih, nedolžnih, govoriti in dneve in dneve razpravljati o tem, da je župnik tat in goljuf. Ne razumem vas, kako ste mogli svoje otroke še pošiljati k verouku. Kako naj jih učim poštenosti, če sam nisem pošten, kako naj jih učim ne kradi, če pa sam kradem ob vsaki priložnosti.

Ne morem se načuditi temu, da je mogoče verjeti stvari, ki so brez podlage. Če bi le malo začeli računati, bi si rekli: danes sem dal v cerkvi pri nabiranju toliko in toliko. Če bi vsi dali, brez izjeme vsi, bi to zneslo toliko in toliko. Kako daleč je še to do milijona in kako daleč šele do petdeset milijonov. To ste sami uvideli, zato ste rekli, da so toliko več dali izredni darovalci, ki so svoj denar prinesli naravnost meni. Vi se poznate med seboj. Malo se oglejte okrog sebe in presodite, kje bi našli, recimo tristo ali petsto ljudi, ki bi kar tako darovali take velike vsote.

Pa čeprav bi se našlo toliko dobrotnikov, pa čeprav bi naša župnijska blagajna pokala od natrpanosti z denarjem, ne bojte se, jaz se ga ne bi dotaknil. Povem vam torej jasno, naravnost in vsakemu razumljivo: Nisem spravljajl čez mejo denarja, ne svojega ne cerkvenega. Zato tudi ni res, da bi me na meji dobili in mi denar vzeli.

Vse tiste, ki ste trdili, da ste vse to brali v časopisu, pa prosim, prinesite mi do prihodnje nedelje časopis, ki je to izmišljostino natisnil in zagotovim vam, da bo ta časopis to laž preklical in se opravičil. Toda močno dvomim, da bi kdorkoli to zares bral v časopisu in zato že sedaj rečem vsem, ki ste trdili, da ste vse to brali v časopisu, da ste navadni hudobni lažnivci. To vam povem javno in vpričo vseh, vi pa dokažite, da niste lažnivci s tem, da mi prinesete časopis.

Dolga leta sem med vami, bratje in sestre. Doživel sem med vami mnogo lepega, pa tudi marsikaj bridkega. Ko se mi življenje nagiba v večer, sem mislil, da me nič več ne more ne vem kako prizačeti, da smo se nekako navadili drug na drugega, da drug drugemu lahko zaupamo in vemo, da lahko zaupamo, niti najmanj pa nisem pričakoval, da bom moral proti koncu svojega bivanja med vami požreti še to, upam, zadnjo, zelo hudo bridkost, da bom med vami veljal za nepoštenega, za tatu.

Bogu hvala tudi za ta križ, prenesel ga bom in počasi pozabil. Tudi ne bom poizvedoval, kdo je najprej širil te neumne govorce in kdo jih je najprej pobiral, naj o vsem tem sodi dobri Bog s prizanesljivo ljubeznijo. Zame pa je najbolje, da o tem čim manj vem, da bom tem laže z vsakim izmed vas govoril, kakor da ni nič kriv in je vse zopet v najlepšem redu.

Teško mi je zaradi pohujšanja, ki ga ne bo tako lahko popraviti, prav tako se ne bo tako lahko znebiti sumničenja, ki gloda v srcu, češ: nekaj pa je le moralo biti, če so ljudje toliko o tem govorili. Ne morem nič drugega, kakor da rečem: nič ni bilo. Sumničenja pa se morate znebiti sami, nihče drugi vam ga ne more odstraniti iz srca."

Pri kosilu je kaplan Zdravko rekel:

"Pa je le prav, da ste sami spregovorili ljudem, kajti mene bi zaneslo

lar, Francka Anžin, Drago Jakovac, Pavel Trček, Ivanka Ban, Irma Ipa-vec; \$12.— Marica Vogrinčič; \$11.— Franc Rozman, Marjan Zadnik, Erna Mežnar, Pavla Ogrizek, Maura Vodopivec; \$10.— Vinko Perko, Franc Tratnjek, Albin Smrdelj, Slavko Koprivnik, Marta Falež, Marjan Vihtelič, Jože Tostovršnik, Alojz Golja, Fanica Lasich, Franc Brenčič, Gina Terezija Gesmundo, Danica Perko, Štefan Kolenko; \$9.— Ivan Gojak; \$8.— Marija Lavrenčič, Magda Pišotek, Slavka Kruh, Ivan Vukšinič, Pavel Tonkli, Katica Knežek, G. Kassarian, Rafaela Bernes, Jožef Matjašec, Ignac Feldin, Ivan Stanjko, Ludvik Lumbar, Anton Šajn, Marija Paunič, Katie Dodig, Sonja Trebše, Ema Wajon, Ana Maria Zver, N. N., Marjan Jonke, Roza Franco, Franc Pirnat, Ljubica Pleterski, Stanko Aster-Stater, Herman Muster; \$7.40 Rozina Tkalčevič; \$7.— Zorko Abram, Leopolda Križman, Marija Judnič, Marija Butkeraitis, Jože Oblak, Marija Blaževič, Justina Hinrichsen, Vinko Čoper ml., Marija Kraševc, Jože Božič, Ivanka Urbas, Anna Dranginis, Jože in Jana Čeh, John De Majnik, Veronika Robar, Ferdo Godler, Julija Razboršek, Ivan Dodič, Anton Pašič, Mara Catana, Ernest Rutar, Tinca O'Brien, Ema Simčič, Marija Mocicko, Alda Šuber; \$6.— Mirko Koder, George Elšnik, Peter Čulo, Franc Horvat, Milka Zanuttini, Roman Zrim, Sylvia Goetzl; \$5.— Jožef Kastelic, Ivan Zelko, Adolf Ko-



Po jezeru bliz' Triglava . . .

Jednik, Lotte Rafolt, Ana Horvat, Danila Štolfa, Marcela Bole, Ana Maria Colja, Jože Barat, Ludvik Tušek, Marta Ogrizek, Jurij Tomažič, Ana Žvegljič, Franc Plohl, Olga Zlatar, Ivan Vidmar, Matilda Frankovič, Vinko Erjavec, Marija Cancar, Karel Meže, Helena Popovič, Karel Mezgec; \$4.— Mary* Kavčič, Marija Gregorich, Ivan Stante, Mirko Hartner, Franc Hartman, Ivan Mohorko, Dušan Vran, N.N., Ivan Bole, Maria Habenschuss, Anton Skok, Milan Kropelj, Andrej Pihler, Marjan Muršec, Frank Wertovschek, Dušan Novak, Anton Gjerek, Filomena Horvat, Anka Brgoč; \$3.— Jože Senčar, Bernard Brenčič, Marija Mertik, Franc Erpič, Anton Zitnik, Ivan Kavčič, Majda Pantelič, Jure Moravec, Edvard Persič, Terezija Jošar, Majda Muzlaj, Drago Slavec, Katarina Hartner, Luka Korče, Elvira Čuk, Majda Skubla, Jože Bole, Mira Josipovič, Albin Kurinčič, Alojz Kavčič, Amalija Maljevac, Jože Krušec, Majda Brožič, Franc Zadel, Alojz Robnik, Italo Bacchetti, Kristina Tomažič, Rudolf Jamšek, Toni Švigelj, Jakob Tomšič, Gabriel Pirc, Viktorija Gajšek, Jana Lavrič, Max Korže, Franc Fekonja, Marija Milich, Leopold Urbančič, Albina Konrad, Nikolaj Bric, Jože Grabnar, Marija Bertonec, Alojz Kovačič, Toni Lovrec, Anton Božič, Ivanka Žabkar, Pavel Zavrl, N. N., Anton Konda, Janez Truden, Ivanka Torbica, Alojz Hrast, Stane Tomšič, Jože Farkaš, Alojz Toš, Rozalija Cencič, Franc Matjašič, Ivan Bole, Mira Urbanč, Elio Simčič, Jože Gorup, Anton Iskra, Darinka Cervinski, Mihael Žilavec, Franc Pavlovič, Dore Kavčič, Jože Slavec, Alexander Slavec, Marta Ostrožnik, Marta Kohek, Ana Pekolj, Ivanka Kastelec, Franc Pavlovič, Stanko Čebokli, Ivanka Gosar, Marija Lotrič, Janez Kucler, Pavla Čuk, Stan Jaklič, Marija Oražem, Ivan Maurice, Mirko Godec, Anton Markočič, Jože Brodnik, Jože Ficko, Tonia Pavlin, Slavko Uršič, Viktor Gnezda, Bernarda Knight, Zdravko Repič, Terezija Lenarčič, Ivan Jenko, Frančiška Klun.

BOG POVRNI VSEM!

Ostali pridejo na vrsto prihodnjič.

in bi začel zmerjati. To bi pa samo povečalo sum in mnogi bi rekli, da pač drživa skupaj in drug drugega braniva.”

“Žal mi je zaradi tistega o lažnivcih. Tudi tisto bi si lahko prihranil.”

“Ne, to ste prav povedali. Zaslužili bi, da bi jih navedli z imeni, boljše pa je vendar, da niste.”

“Hvala Bogu, da jih ne poznam.”

V župniji je še dolgo vrelo, kajti največji krivci so mrzlično iskali tiste, ki so te vesti raznesli in začele so se zdrahe in zamere na veliko, dokler se ljudje končno le niso spametovali in na vso stvar pozabili.

“Zdaj se spomnim,” je rekel Zdravko, “da Željko tega ni mogel prenašati, tega neprestanega nadzora nad seboj. ‘Vedno sem vsem na očeh,’ je rekel. ‘Nadzira me župnik, opazuje me njegova kuharica, ljudje mi sledijo na vsakem koraku, kam grem, kako grem, kaj delam, kako se pokrižam, kako poklekнем, vedno sem vsem na očeh, vedno izpostavljen opazovanju in kritiki, vedno na gostem rešetju, ki se mu ni mogoče izmuzniti ali ga obiti. To naj prenašam vse življenje?’

‘Vi ste luč . . . vi ste mesto na gori, ki se ne more skriti,’ sem mu rekel. On pa na to:

‘Kakšna luč neki, ko pa je v duši toliko teme, toliko nerazčiščenih vprašanj. Pomisli samo na to, kako kristjani različno pojmujejo evharistijo. Vsi imamo isti vir, vsi iste Jezusove besede: To je moje telo, to je moja kri. Pa vendar si jih vsak po svoje razlaga. Mi katoličani jemljemo njegove besede dobesedno. Sprejemamo resnico, da je pod tema podobama Kristus v resnici navzoč. Evangeličani so poudarek prenesli na besede: Vzemite in jejte in pijte iz keliha, zato priznavajo, da je ta kruh Kristusovo telo samo pri zavživanju, ne pa tudi takrat, ko ga mi katoličani hranimo za češčenje. Zopet drugi kristjani, mislim da binkoštniki in drugi pravijo, da je kruh in vino samo znamenje Kristusove pričujočnosti, ne pa resnična pričujočnost. Zdaj se pa znajdi!’

‘Toda . . .’

‘Vem, vem, rekel mi boš, da sem vendar moral s temi vprašanji razčistiti že v bogoslovju. Saj sem razčistil, takrat, toda zdaj dvomi znova prihajajo. Tu so in me ovijajo kakor meglen oblak, da ne morem jasno videti. Vse trojno verovanje se mi zdi včasih enakovredno in se ne morem jasno in dokončno opredeliti za to ali ono. To pa povzroča v meni nemir, negotovost, stisko in nerazpoloženje.’

‘Saj si se že odločil. Sprejel si katoliški nauk, nauk svoje Cerkve, zakaj zdaj o tem sploh še dvomiš in razmišljaš?’

‘Rad bi dognal, kdo ima prav, ali kdo ima bolj prav.’

‘Z razumom tega ne moreš dognati, ker gre za najgloblje skrivnosti. Skrivnost pa ni več skrivnost, če jo moremo z razumom razvozlati. Skrivnost moraš sprejeti s srcem, za to pa je potrebna tvoja lastna volja in predvsem božja milost. Vera v skrivnost je dar, velik dar.’

‘Mogoče je dar. Toda bojim se, da jaz tega daru nimam’ . . .’

‘Če je tako,’ je rekel župnik, potem pa korenine njegovega izstopa segajo do njegovega najglobljega bistva. Njegova vera je izgubila polet in je siromak poln hudih dvomov. Spominjajva se ga pri sveti daritvi, da bi se v veri zopet znašel.”

/Nadaljevanje prihodnjič/

TUDI ob tem božiču so se adelaidski Slovenci udeležili prazničnega bogoslužja v razveseljivem številu. Mnoge privabijo morda samo božična čustva, ogled cerkvenih jaslic, kar vzbuja spomine . . . Da, tudi lepe jaslice so neke vrste pastoralno delo, ki vabi rojake v slovensko cerkev. Pri zadnji polnočnici pa je bil še posebej ganljiv in pristrčen prihod naših najmlajših, ki so v procesiji z lučkami prinesli Jezuščka. Za to priložnost je Toni Jesenko napravil deset lampic, da je bila procesija za otroke skoraj praviljična. Vsem, ki ste pripomogli k lepo doživeti sveti noči, Bog plačaj!

Dne 3. januarja je bil med nami adelaidski nadškof Leonard Faulkner, da smo skupaj proslavljali sveto Družino, ki je zavetnica naše cerkve. Praznovanja se je udeležila tudi županja naše občine in g. Pasačinski kot delegat za etnične šole. Na začetku je Poklarjeva Rosemary pozdravila goste, med mašo pa so posebej pohvalno sodelovali mladi. Nadškofov govor je bil o družini in otrokih – zelo pomembno tudi za našo skupnost.

Po bogoslužju se je Tone Jesenko kot predsednik našega odbora zahvalil nadškofu, v imenu skupnosti pa smo mu podarili sliko Bleda, ki jo je prav v ta namen napravila akad. slikarka Anita Isler. Pahorjev Branko je ob tej priliki povedal kratko zgodovino Bleda, nadškof pa nas je presenetil z izjavo, da Bled že pozna: "Ko sem bil leta 1977 v Sloveniji, sem obi-

SVETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674*

skal tudi Bled in cerkvico na otočku. V cerkvi sem tudi jaz potegnil za vrh 'zvona želja', le da nisem prosil za dobro ženo, ampak za Cerkev . . ." Ob tem smo se vsi z nadškofom vred od srca nasmejali, kar nam bo vsem ostalo v najlepši spomin na ta visoki obisk. Ob zahvali za povabilo je nadškof pohvalil našo skupnost, posebej pa omenil sodelovanje mladine, zlasti ministrante, ki so stregli brez napake.

Naše veselje se je nadaljevalo v dvorani za cerkvijo, kjer je najprej predstavnik za etnične šole podelil slovenskih učencem spričevala. Sledil je domači B.B.Q. Dobra volja je trajala vse popoldne in škoda, da so nekateri odšli že pred nadškofom, ki je prisedel k vsaki mizi ter po domače pokramljal. Veseli so ga bili možje pri baru s kozarci v rokah, ko se je pridružil tudi



Adelaidski
nadškof
L. Faulkner
ob sprejemu
slike Bleda

njim ter se pogovarjal kot s starimi znanci.

Naj velja tu moja zahvala vsem udeležencem, zlasti seveda nadškofu, ki je ob odhodu izrazil željo, da se ob drugem našem žegnanju spet vidimo.

Za proslavo 200 - letnice Avstralije je bila 25. januarja v stolnici nadškofova maša, h kateri so bile posebej povabljeni tudi narodne skupine. Našo skupnost sta zastopala Poklarjeva Rosemary in Katernov Robert in bila določena za darovanjsko procesijo. Med pridigo ju je nadškof opazil in v njuno veselje ter priznanje posebej omenil, da so med predstavniki tudi iz slovenske skupnosti. Tako si naša mala skupnost med ostalimi utira pot. Ob tem smo veseli, da naša mladina rada in s ponosom nastopi, jo ni sram obleči narodno nošo in se ne izgovarja na druge obveznosti. Hvala, Rosemary in Robert!

Navajeni smo, da vedno kaj delamo v našem ver-skem središču. Zdaj dokončujemo našo cerkveno dvorano, ki ji ne moremo več reči "šed" ali lopa. Res je nismo povečali, a je vse lepša in udobnejša. Zdaj so na delu pleskarji. Dela vodi Slavko Ivančič,

naš veliki dobrotnik pri cerkvi kot zdaj pri dvorani. Ob njem je seveda veliko pomočnikov, ki vsak do-prinese svoje, da gre delo hitro od rok.

S februarjem se prične spet slovenska šola, ki je vsako soboto popoldne od tretje do pete ure. K sode-lovanju vabimo vse starše, ki želijo, da ohranijo njih otroci vsaj nekaj slovenščine. Ne pustite lepe prilike!

Cerkveni mladinski zbor pričinja s pevske vaje-zami zdaj z novim šolskim letom. Pevske vaje so vsako nedeljo v cerkvi po končani maši. Kdor mladih ima veselje do petja, naj se pridruži! Včasih slišim izraže-no željo, da bi nastopali ob raznih priložnostih; toda le želja je premalo, kajti mladino je treba pripeljati redno na pevske vaje. Brez stalnih vaj ni mogoče nastopati, to morajo starši že razumeti. Z njih strani in s strani mladine je treba dobre in plemenite volje.

V postnem času bomo imeli v naši cerkvi vsak pe-tek po večerni maši križev pot. Tudi bo ves post ve-liko priložnosti za velikonočno spoved. Že zdaj va-bim vse k postnim pobožnostim kot k zakramentom!

P. JANEZ



Nekaj misli za nas vse

SLOVENEK, ki se je pred kratkim vrnil z obiska Slovenije, je ponižno poročal, da je Slovenija še vedno zelena – in tudi drugače bi bilo lahko še slabše . . .

Slovenka, ki je prišla med nas na dopust iz Slovenije, pa pravi, da Slovenci doma zadnje čase zelo protestirajo. Zato se bojim za avstralske Slovence, ki odha-jajo domov na obisk. Saj bi jih lahko zaprli kot "re-akcionarje", ker še vedno oznanjajo povojno politiko bratstva, enotnosti in splošne vdanosti.

Slovenci doma so torej spet oživali. Kdor ne verjame, naj bere literaturo, tiskano zadnje čase doma. V knjigi "Slovenska postna premišljevanja", ki je izšla v Ljubljani, Matjaž Kmecl piše med drugim: "Če smo narod, in to nam je naloženo, do danes je tudi kolikor toliko jasno, pa če nam je všeč ali ne, potem smo za svojo narodnost tudi odgovorni na vse poglavitne na-čine, tudi političnega. Kdor hoče živeti, mora najprej

verjeti, da hoče in da je to dobro, da je smiselno in da bo preživel."

Torej Slovenci smo narod. Iz tega sledi, da smo lju-dje, kar dokazuje že naša splošna ljudska lastnost, da iščemo preproste rešitve za zahtevne probleme. Radi pravimo: Samo če ne bi bilo kapitalizma, komunizma, imperializma . . . Vse bi se uresničilo, če bi od-stranili ta mali: če. Vendar: ko preskakujemo ta -če, se jezimo – živimo. Če ne – bi nas bilo konec. Zato je prav, da mislimo, kaj bo – če . . . Če imamo namen živeti. Če ni pretežko, prepozno ali morda proti pred-pisom. Če nas ni strah, ker so nam zagrozili . . .

Ker smo Slovenci povečini šli skozi jugoslovanski vzgojni proces, delno še vedno mislimo kot Jugoslo-vani, celo tisti, ki so slišali drugo plat zvona. Velja pač tisto, kar se Janezek nauči . . .

Zgodovina-nas uči, da je latinsko geslo: Divide et

impera! (Razdeli in vladaj!) bilo učinkovito sredstvo veselih, ki so vladale malim narodom. In Slovenci smo majhen narod. Vsakdanji ekonomski cilji nas silijo pod enega ali drugega vladarja, ekonomska razbitost pa zavira uresničitev narodnostnega cilja. Nekaj Slovencev se drži Avstrije ali Italije zaradi politično-ekonomskih ugodnosti, nekaj nas beži v svet, nekaj se jih doma klanja jugoslovanskim oblastem v zameno za položaje. Samo peščica izobražencev se trenutno bori v matični Sloveniji in v Sloveniji v svetu za naše slovenstvo.

Oglejmo si politiko jugoslovanskih komunistov:

Leta 1940 so obsodili monarhistični imperializem srbske kraljevine. Danes ne dovolijo niti kritizirati imperialističnih teženj komunistične Srbije.

Med zadnjo vojno so obsodili vmešavanje Anglije in Amerike v evropske razmere, niso pa obsodili ruskega napada na Poljsko, niti ne Hitlerja, dokler je bil Stalinov zaveznik.

Amerikance in Angleže žigosajo kot nepošten imperialiste, nikdar pa še niso obsodili ruskega imperialističnega vmešavanja v notranje zadeve držav vzhodnega bloka (Madžarske, Poljske, Čehoslovaške) ali zasedbo Afganistana.

Kapitalizem je trenutno bolj kot kdajkoli prej naklonjen samoupravnosti malih narodov, medtem pa ima komunizem še vedno imperialistične težnje. Na

splošno lahko rečemo, da svet še nikoli ni užival toliko demokracije kot jo danes, zato je prav, da Slovenci izkoristimo to zgodovinsko priliko in se oprimemo svojih narodnih korenin. V demokratično zedinjeno Slovenijo bi se radi vrnili mnogi, ki so zdaj zunaj meja Jugoslavije.

V času stare Jugoslavije so slovenski politiki skušali najti moč v združenju z drugimi slovanskimi narodi. Mnogi današnji politiki to odločitev obžalujejo, vendar Slovenci še živimo in je zato še čas za novo ter drugačno odločitev. Narod lahko živi kot del države, kot država, ali pa celo izven države. Judje so bili tisočletja brez lastne države, vendar niso izgubili svoje narodnosti. Smo mi pripravljeni napraviti narodni samomor in postati Jugoslovani? Nekateri so mnenja: če se že moramo vtopiti v drugem narodu, zakaj ne rajši v angleškem, ruskem, nemškem? Tako bi bili vsaj del nečesa večjega . . .

Slovenija pa je še vedno zelena in slovenstvo živi.

Naši predniki, ki so se iz ljubezni do zelene Slovenije borili proti potujčenju s severa, so se po "osvobodilni vojni" skoraj predali potujčenju z juga. Zdaj, ko se spet prebujata vest umirajočega naroda, je dolžnost vseh Slovencev doma in po svetu, da podpiramo eden drugega, da prezremo slabosti in odkrivamo kreposti v so-Slovcu, da po svojih močeh prispevamo k prebujanju in vzdrževanju slovenstva.

CILKA ŽAGAR



BACK TO BONEGILLA FESTIVAL na soboto in nedeljo 5. in 6. dec. je privabil precej Slovencev na kraj njih avstralskih začetkov. Klub "Snežnik" (Albury-Wodonga) je imel stojnico s hrano in pijačo, melbournska "Planica" razstavo narodnih stvari in kleklarici idrijskih čipk na delu. V soboto je nastopila folklorna skupina SDM, Marcela Bole in Lidija Lapuh. V nedeljo dopoldne je p. Bazilij vodil ekumensko bogoslužje, popoldne pa so zapeli pevci melbournskega kluba "Jadran" (gornja slika). Slovenska maša za to priliko je bila v soboto zvečer v prostorih kluba "Snežnik", Albury, N. S. W.

Z VSEH VETROV

BOŽIČNO DREVO, ki je ta božič krasilo Trg svetega Petra v Rimu, je zrastle na Koroškem. Veličastna, nad 28 metrov visoka smreka, je bila poklon dvojezične (slovensko-nemške) koroške župnije Sele-Kot. Vatikanskim predstavnikom jo je 19. decembra izročila posebna delegacija nad 200 ljudi s celovškim škofom Kapellarijem na čelu. Delegacijo je sprejel v avdienco tudi papež Janez Pavel II., ter se ji osebno zahvalil za mogočno darilo, ki – kakor se je izrazil – "skupaj s častitljivim obeliskom iz Egipta in kupolo bazilike sv. Petra ustvarja čudovito trozvočje". Škof Kapellari je papežu voščil blagoslovljen božič tudi v imenu slovenskih vernikov svoje škofije in sicer v slovenščini.

SLOVENEK je postal tajnik Tajništva za neverujoče. Tik pred iztekom lanskega leta je papež Janez Pavel II. imenoval slovenskega lazarista **prof. dr. Franca Rodeta** na to važno mesto v vodstvu Cerkve. Do sedaj je nekaj let opravljal službo podtajnika.

Tajništvo za neverujoče je ustanovil papež Pavel VI. dne 9. aprila 1965, da bi omogočil študijsko raziskovanje pojave ateizma. Seveda študij ni sam sebi namen. Z njegovo pomočjo naj bi bolje spoznali vzroke sodobnega brezboštva in poskušali vzpostaviti dialog z neverujočimi. Med kardinali, ki so člani tega tajništva, je tudi zagrebški nadškof kardinal Kuhaříć, med škofi - člani pa celovski škof dr. Egon Kapellari.

ANDREJ MAJCEN, rojen 1904 v Mariboru in od leta 1924 član družbe salezijancev, je gotovo eden najbolj poznanih slovenskih misijonarjev, saj je dolgih 44 let misijonaril. Najprej je bil na Kitajskem, po izgonu od tam pa v Vietnamu, tudi tam prav tako do prisilnega izгона, ko so komunisti zasedli tudi to

deželo. Zdaj uživa svoj zaslužen pokoj na Rakovniku v Ljubljani. Nedavno je v Hongkongu o njegovem plodovitem delovanju izšla knjiga, seveda ne v slovenščini. Napisal jo je arhivar don Mario Rassiga, založila in izdala pa tamkajšnja salezijanska visoka tehnična šola. Pisatelj uvršča našega rojaka Majcena med največje misijonarje sodobnega časa na Daljnem Vzhodu, ki je znal orati kljub težavam globoke brazde širjenja vere. Na mednarodnem področju je knjiga veliko priznanje tudi našemu narodu, da je dal kitajskemu in vietnamskemu ljudstvu takega delavca.

SLOVENSKA župnijska občestva v kanadskem mestu Torontu so končno uresničila dolgoletne sanje v prikupen starostni dom Lipa, ki bo vsekakor najlepši spomenik slovenske solidarnosti in ustvarjalnosti. Dom bo sprejel rojake, ki bi želeli jesen svojega življenja preživeti sredi slovenske skupnosti in ki bi sicer ostali osamljeni ali celo zapuščeni. Dne 20. decembra je rojak nadškof dr. Alojzij Ambrozič blagoslovil kapelo tega novega starostnega Doma in s tem praktično izročil stavbo njenemu namenu.

SAMUEL MORSE iz Morrístowna v ZDA je eden od izumiteljev brzojava – prenosa vesti z daljšimi in krajšimi impulzi, ki se po njem imenujejo "Morsovi (tudi Morzejevi) znaki". Dne 11. januarja 1838 – letos obhajamo stopenetdesetletnico – je oddal prvo brzojavno sporočilo s posebno pripravo, ki jo je sam sestavil, in v posebni abecedi, prav tako njegovi najdbi.

V Evropi so začeli Morsov aparat uporabljati po letu 1849 in vse dotlej, ko ga je zamenjal sodobnejši tipkalni telegrafski aparat. Danes so seveda vse stare modele brzojava zamenjale moderne naprave, a še zmeraj se dogaja, da lahko nujno sporočilo pošljejo edinole z Morsovo (ali Morzejevo) abecedo, ker vse drugo odpove. Zadnjikrat se je to zgodilo po katastrofalnem potresu v Ciudad Mexicu (Mexico City) leta 1985, ko so bile pretrgane vse telefonske in telegrafске zveze ter se je radioamaterjem posrečilo obvestiti svet s sporočilom o katastrofi v Morsovi abecedi.

RAZGLASITEV novih svetnikov v ruski pravoslavni Cerkvi je na sporedu ob praznovanju tisočletnice pokristjanjenja Rusije. Novico je objavila britanska ustanova "Keston College", ki raziskuje versko življenje v deželah pod komunističnim režimom. Razglasitev novih svetnikov bo verjetno v juniju. Zanimivo je, da med objavljenimi imeni svetniških kandidatov ni nobene osebnosti iz novejšje zgodovine ruske pravoslavne Cerkve, ampak le do 19. stoletja. Med njimi sta tudi škofa Ignatij Brjančaninov in Teofan Zatvornik, pa tudi slavni slikar Andrej Rubljov.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179



Vsa
dela so
pod garancijo!

PRI APOSTOLSKEM SEDEŽU v Vatikanu je akreditiranih 106 diplomatskih predstavništev, od katerih je 105 držav in predstavništvo malteškega viteškega reda. Dejansko je od teh trenutno 85 veleposlanikov, ostali pa so vršilci dolžnosti. — Apostolski sedež pa ima po svetu 116 svojih diplomatskih predstavništev. Med temi je 75 apostolskih nunciatur, v katerih je redno prisoten nuncij, pronuncij ali pa vršilec poslov. Poleg apostolskih nuncijs pa ima Vatikan tudi diplomatske predstavnike z naslovom "stalni opazovalec svetega sedeža" pri OZN, FAO, UNESCO, Evropskem svetu, OAD v Washingtonu in tudi pri Svetovni organizaciji za turizem, ki ima svoj sedež z Madridu.

Kar lepa mreža svetovnih diplomatskih stikov, ki so tako potrebni za sodelovanje v prid človeštvu, zlasti za mir na svetu.

DA SO V SVETU najbolje organizirani in delavni za ohranitev svoje identitete Slovenci v Argentini, nam ni neznanka. Pa tudi uganka ne, kajti samo močna ideološka podlaga more roditi take sadove. Danes to priznavajo celo v matični domovini (v članku, tiskanem v Ljubljani, sem bral o "argentinskem čudežu"), kjer so o tej politični slovenski skupini v Južni Ameriki desetletja molčali, razen če so jo napadali.

Poleg številnih ostalih organizacij cvete v Argentini tudi organizacija za dekleta in fante (SDO in SFZ),

mladino, že tam rojeno. V decembru so imeli občni zbor. Poročilo pove, da so imeli geslo za leto 1987: ZDRUŽIMO NAŠE MLADE SILE! To geslo je vse leto usmerjalo delo odborov, katerega namen je bil povezovati mladino iz vseh krajevnih odsekov, da bi se čutili vsi eno, se med seboj povezovali in drug za drugega skrbeli.

Kako pa je pri nas v Avstraliji? Kar preveč splošni so primeri, ko mladina doraste in s tem tudi preneha hoditi v slovensko družbo. Nima dovolj močnega motiva, zakaj naj bi se še držala v okviru, v katerem je doraščala. Kljub športni aktivnosti, plesom in izletom ter celo slovenski šoli ji očitno manjka tiste podlage, ki jo mladina v Argentini ima.

Smo že kdaj razmišljali o tem?

TUDI V RUSIJI ima svoje pripadnike "Mednarodna družba za človekove pravice" in kar korajžni so. Nedavno je 31 sovjetskih borcev za človekove temeljne pravice naslovlilo prezidiju vrhovnega sovjeta izjavo v 12 točkah, v kateri zahtevajo med drugim brezpogojno izpustitev in rehabilitacijo vseh političnih zapornikov. Podpisniki omenjajo tudi pravico neodvisnih družbenih skupin do lastnih kandidatov v področnih, republiških in zveznih svetih.

Izjavo so oblikovali na seminarju za človekove pravice v Leningradu, katerega se je udeležilo 60 oseb. Se časi spreminjajo tudi v Rusiji? Ali pa...

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoledu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čim prijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**



34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Kotičkarji, kje ste in kje ste bili za praznike? Sicer bi pa moral vedeti, da so počitnice bolj malo pripravne za barvanje in pisanje. Topot ste me zares pustili na cedilu: niti enega pisemca in le ena Božična slika-nica. In še ta od komaj štiriletnega STANČKA (hodi v otroški vrtec in pozna že vso slovensko abecedo), ki mu je seveda pomagala mama Vesna. Vsekakor lepa nagrada pripada STANČKU ASTER-STATERJU iz Sydneya (Blacktown), vsem drugim Kotičkarjem pa nič kaj prikupni naslov: Lenuški leni! Kaj vas očka in mamica nič ne spodbujata, da se spomnite svojega Kotička in mene? – Vaš razočarani STRIČEK.

DRAGI OTROCI!

Danes vam predstavljamo *OLGO MARY GOMBOC*, ki sedaj živi v Sydneyu, kjer je bila leta 1966 rojena. Takrat sta njena starša živela v Villawood Hostelu za novodošle. Krščena je bila v bližnji cerkvi, kjer smo imeli takrat vsaki mesec slovensko mašo. Prvo obhajilo in birmo pa je prejela že v novi cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu.

Za *Olgo* je bil hud udarec, ko je kot sedemletna deklica izgubila očeta *Vladota*, ki je bil doma iz Prekmurja, dočim je mama iz Doline nad Tržičem. Kot dvanajstletna je odšla *Olga* z mamo na obisk Slovenije, kjer se je mama odločila, da se znova poroči. Najprej sta se seveda vrnili v Avstralijo in se naslednje leto odpravili v Slovenijo. Tam je *Olga* končala osnov-



P U S T

ČUDEN MOŽ GRE NAOKROG,
KRIVIH UST IN KRIVIH NOG,
ZRAVEN GODCI GODEJO
DIDELDAJSA, DIDELO.

KOMAJ DAN SE PREBUDI,
PRIDEJO NA SRED VASI
IN TAKO ZAPLEŠEJO,
DA SE ISKRE KREŠEJO.

TANKO PISKA KLARINET:
"KAJ NAM ZIMA, KAJ NAM LEDI!
DOBRA VOLJA GREJE NAS,
KOŽUH NAM PREGANJA MRAZI!"

"HMTADRALA, HMTADRÁ,"
BAS DEBELO GODRNJA.
"MAŠKARE, JUHEJ, NA PLANI
ŽE JE JUTRO, ŽE JE DAN."

ČUDEN MOŽ GRE NAOKROG,
KRIVIH UST IN KRIVIH NOG.
KDOR GA VIDI, PONORI.
JAZ SEM TUDI. KAJ PA VI?

KAJETAN KOVIČ

no šolo v Tržiču ter se po štirih letih obiskovanja srednje tekstilne šole v Kranju usposobila za tekstilnega kemijskega tehnika. Zaposlila se je v barvarni tkanin tovarne "Textilindus" v Kranju. Poleg šole in službe pa se je *Olga* osem let marljivo udeleževala pri cerkvenem mladinskem pevskem zboru "Ignacij Hladnik" v Tržiču.

Mama je želela, naj si *Olga* kot odrasla oseba ogleda Avstralijo, domovino rojstva, ter naj si sama odloči bodočnost. Res se je lani v juniju vrnila v Sydney in kmalu zaposlila v tovarni nogavic "Kolotex" v Lewishamu. V prostem času pa se vadi in nastopa kot pevka pri kvintetu "Marvrica" in pridružila se je tudi cerkvenemu mešanemu pevskemu zboru slovenske cerkve. Poje zelo rada in je odlična pevka. Vsaj za enkrat je njena želja, da bi se vrnila v Slovenijo in tam vodila otroški pevski zbor.

Mislím, da je odveč omenjati, da *Olga* govori redno slovensko in ji je tudi Slovenija zelo pri srcu. Angleščino je prav tako kmalu osvežila v svojem spominu ter ji tudi ne dela težav.. Kakor koli že se bo odločila za bodočnost, želimo ji veliko lepih uspehov v življenju in da bi vedno ostala zavedna Slovenka!

IZ avstralske Slovenije bomo tokrat skočili najprej v ameriško, da počastimo našo dolgoletno naročnico MISLI, ki živi v slovenski fari sv. Štefana v Chicago, Illinois, ZDA.

ANČKA AHAČIČ dobiva naš mesečnik že od leta 1955, ko je prišel v Avstralijo njen znanec, pokojni o. Bernard. In ga je še do nedavnega tudi vsega prebrala, zdaj

pa ji ga berejo na glas prijatelji, ker jo še vedno vse zanima. Naša Ančka ima namreč že kaj častitljivo starost: lani v oktobru je praznovala **STOLETNICO**, saj je bila rojena 29. oktobra 1887 v vasi Podljubelj — nekdanja Sv. Ana — fara Tržič na Gorenjskem. Leta 1922 je prišla v Ameriko, se ves čas redno udeleževala farnega življenja in ni zamudila prav nobene kulturne prireditve ter je vsa leta veliko brala. Za poroko "nikdar ni imela časa", kot sama pravi, saj ga je bogato razdajala za dobra dela bližnjemu, kakor tudi ni šla mimo nje nobena dobrodelna akcija, da bi je ona ne podprla s svojim ne majhnim darom.

Naša stoletna naročnica je še zelo bistra, spomin ji ni dosti opešal in še vedno ne drži rok križem, kot jih ni vse svoje dolgo življenje. Še vedno se sama vzdržuje na lastnem domu, je pa vesela in hvaležna za pomoč, katero ji rade volje nudijo prijatelji in sosedi.

Dasi z zakasnitvijo, ji tudi MISLI kličejo: **Bog te živi, Ančka!** Urednik pa ji vse najboljše želi tudi v svojem imenu, saj sta stara znanca iz njegovih ameriških let. — **P. BAZILIJ**

MT. MEE, QLD. — Dopusti so mimo, Marsikaj smo doživeli, zdaj pa se je zopet pričelo normalno življenje. Imamo pa lepe spomine na prireditve na našem "slovenskem hribčku", kjer se počasi dopolnjuje dvorana in okolje. Med sabo smo imeli patra Valerijana, ki je za nas imel sveto mašo. Na lep nedeljski dan se je zbralo precej rojakov, ki so s pesmijo ob spremljavi harmonike Franca Hartmana doživljali Gospodov dan. Pri vsem tem moramo dati priznanje našim gospodinjnam in društvenemu odboru, ki skrbi za napredek brisbanske skupnosti. Naj omenim le Štefko Andlovec, Slavko Maver in Kristino Skočir, ki nam rada speče odlične potice. Ob podobnih veselih srečanjih se pokaže pravi pomen domače družbe. Obenem pa tudi prikrajšanje tistih sebičnežev, ki se domače družbe



KRIŽEM AVSTRALSKÉ SLOVENIJE

iz enega ali drugega neumestnega vzroka izogibajo. S tem končno siromašijo sami sebe, leta pa teko mimo.

Med sabo smo imeli tudi novega rojaka iz Sydneya, ki se nahaja tukaj v Centru sklerotičnih bolnikov. Ob priliki patrovega obiska smo si ga "izposodili" iz omejenega centra, da se je spoznal z brisbanskimi rojaki. Jaroslav Kokl je doma iz Štajerske in je vesel vsakega obiska rojakov.

Društvo "Planinka" se sedaj pripravlja na obisk "Planinskega seksteta". Gostovali bodo 18. marca na Goald Coast-u pod vodstvom Jožeta in Albine Vah, v soboto 19. marca v brisbanski dvorani, v nedeljo 20. marca pa na "hribčku". Tukajšnji rojaki smo o gostovanju podrobneje obveščeni.

Poročati pa moram tudi žalostno novico. V petek 29. januarja je v bolnišnici umrl **FRANC VODOPIVEC** iz Clayfielda. Četudi je nedavno srečno prestal operacijo na srcu, je tokrat srce nenadoma odpovedalo. Pokojnik je bil rojen 17. septembra 1921 v Dornberku pri Gorici. V Avstralijo je prišel leta 1950 in se naselil v Kraljičini deželi. Med nami je bil dobro poznan, saj je veliko let vodil restavracijo "Ohio". Tukaj zapuščča ženo Doro, ki je že dolga leta cerkvena pevka, ter sina Louisa (solastnik zelo znane restavracije "Parrots") in hčerko Sonjo ter njeno družino. Sestra Petrina Pavlič živi s svojo družino blizu Melbournea, bratranec dr. Mihael Colja pa v Sydneyu. Nenadna novica o pokojnikovi smrti je tako prizadela njegovega brata Stanka v domovini, da je še pred pogrebom podlegel šoku in je umrl tudi on. Zato moramo vsem sorodnikom pokojnega Franca izreči dvojno sožalje, kar se ne zgodi ravno pogosto, da dva brata ležeta skoraj istočasno v grob.

Franco Vodopivec je bil dolgoletni član društva Planinke. Kljub veliki zaposlenosti v restavraciji je večkrat prišel na "hribček". Rad je pohvalil delo in napredek na gradbišču.

Dragega pokojnika smo po pogrebni maši v cerkvi Marije Pomočnice kristjanov, Hendra, pospremili na Pinnaroo Lawn Cemetery v Aspley. Vsem sorodnikom v imenu slovenske skupnosti iskreno sožalje.

Lepe slovenske pozdrave! — **Mirko Cuderman.**

KARAWARA, W. A. — Danes sem se odločila, da Vam še jaz napišem nekaj vrstic in priložim naročnico, saj je preteklo že leto dni od moje zadnje pošiljke. Veste, imam že nad osemdeset let, pa vendar MISLI še zelo rada berem, ker so mi v veliko tolažbo. Težko

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna



Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič



Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

mi je ob misli, da jih bom morala slejkoprej odpovedati, ker so moje oči že zelo slabe, moji otroci pa ne znajo brati po slovensko. Vem, da mi bo takrat dolčas po njih, saj jih prejmem od vsega začetka: kmalu bo 37 let, kar prihajajo k meni kot vsakomesečni najljubši gost.

Drugače sem še kar pri zdravju, hvala Bogu, le tako sama sem. Odkar živim v stanovanju, me včasih le kdo od otrok pride pogledat, to je vse. Žal mi je, da daleč ne morem več hoditi, zato tudi k slovenski maši ne morem, kadar jo oznanijo v Perthu. Res bi šla rada, saj sem zavedna Slovenka, doma iz škofjeloških hribov tam nad Polhovim Gradcem. V bližnjo farno cerkev se pa še vsako nedeljo potrudim k maši.

Bog blagoslovi naše "Misli", pa vse slovenske duhovnike in sestre tam v daljnem Melbournu in tudi Sydneyu! Lepo pozdravljam tudi vse rojake po širni Avstraliji — Ana Paulin.

WHYALLA, S. A. — Spet jh leto okrog, z novim pa nove skrbi, no, pa menda nam zemljanom tudi trohica veselja tu in tam. Vsem znanim in neznanim rojakom, ki prebirate te naše ljube "Misli", želimo tudi mi vse najboljše ob novem začetku. Iz srca se zahvaljujemo za naš list, ki tako redno mesec za mesecem prihaja v našo hišo že čez 29 let.

Menda smo mi še edini, ki tu v Whyalli prejemo mo "Misli", kajti vsi znanci - naročniki so se že izselili od tu. Zadnji so bili Schaferjevi, ki so se odselili v Viktorijo, v melbournsko okolico. Z Romanom jim želiva veliko uspehov in zadovoljstva, tu pa jih pogrešava. Zdaj je pa menda na vrsti za odhod — naša dru-

žina. Sem smo prišli med prvimi in zadnji bomo odšli, pa še ob tem je besedica "če". . . Prodajamo hišo, a tu je zdaj več hiš kot pa kupcev, zato smo na milost in nemilost drugim. (Mimogrede: Tu se govori, da prihajajo nekateri kupci celo iz Viktorije in tu investirajo v nakup hiše, ki jo potem dajo v najem. Hej, ali se kdo viktorijskih rojakov zanima za naš dom?)

Z mozem si res želiva bliže Adelaide, ker so tam že štirje naši otroci, prijatelji pa tudi skoraj vsi. Letos sva imela prvokrat, odkar sva v Avstraliji, priliko prisostvovati slovenski polnočnici. Res ste lahko srečni vsi, ki ste v slovenskih verskih središčih, pa naj bo v Adelaidi, Melbournu, ali Sydneyu. Mnogi žal tega ne znajo izkoristiti, ali bolje rečeno: nočejo. Midva pa komaj čakava, da bi se lahko preselila bliže slovenski skupini v Adelaidi..

Za konec pa še lepe slovenske pozdrave vsem in Bog Vas živi! — Marta in Roman Zrim.

ST. JAMES, W. A. — Iz srca se zahvaljujem patru uredniku in vsem bralcem Misli za čestitke k najini zlati poroki. Bilo je zares lepo in bodo spomini ostali z nami vse življenje. Na tem mestu bi se z mozem rada zahvalila tudi odboru in članom Slovenskega kluba v Perthu, gospodu Hladinu in vsem pri slovenski radijski oddaji pa za lepi valček nama v čast.

Vse iskreno pozdravlja — Gina Terezija in Toni Gesmundo.

PASCOE VALE, VIC. — Najprej tisočera hvala Marijanu Lauko ter brisbanskemu slovenskemu društvu "Planinka" za prejetih trideset dolarjev za prodane razglednice Tomaja in pesnika Srečka Kosovela. Denar sem že odposlala in je bil hvaležno sprejet. Naj nikomur ne bo žal truda, ki ga je imel s prodajo, saj je šlo za dobro stvar.

Lani sem imela srečo, da sem se po mnogih letih srečala z znanci in prijatelji v Queenslandu, pa spoznala tudi toliko novih. Queensland je res čudovita dežela. Tam ne poznajo zime, skoro vsak dan sonce sije. Morska obala je krasna in nič čudnega, da so ji dali ime Zlata obala. Je pa ne daleč od morja tudi hribovito in povsod vse zeleno. Prijatelji so me peljali na Mt. Mee k Cudermanovim. Imela sem občutek, da

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM



TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

PRESIDENT COMPUTERS PTY. LTD.
117 Cardigan Street,
Carlton, Vic. 3053
Tel.: 347 0555

Na uslugo Vam je **MICHAEL CAR**
District Sales Manager
Kličite zvečer na dom: (059)649272

sem res na slovenskih planinah. Pa še tako topel sprejem slovenske družine, da je pesmica kar privrela iz srca. Za Misli je cela predolga, za eno kitico bi pa urednik menda že lahko zatisnil oko. . . (No, pa naj bo! - Op. ur.)

Gor na planini krasna hiša stoji,
v lepi naravi družina Cuderman živi.
Ko prideš na vrata, lepo si sprejet,
od Anice in Mirka pristrčno objet.
V moderni peči ogenj plapola,
je skleda na mizi, po starem doma.
Vonj po ognju vsem se prileže –
Anica pa s štruklji gostom postreže.

Hvala za topel sprejem tudi družini Marinovich in Velišček ter vsem ostalim znancem!

V januarju pa smo imeli prelepe dneve tudi na Mt. Elizi, kjer melbournsko versko središče vsako leto pripravi počitniško kolonijo. No, tudi pri nas je lepo in nasmejali smo se za vse leto. Pristrčna zahvala kuharicam našega tedna s sestro Petro na čelu. Pri taki hrani se kar pozabi na dieto. – Drugo leto pa spet, če Bog da! – Vse lepo pozdravlja Marcela Bole.

Iz uredništva: Tu dopolnjujemo poročilo decembrske številke o smrti rojaka RUDOLFA MEŽNARJA v Mt. Gambierju, S. A. Pokojnik je bil rojen 13. aprila 1921 v Guštanju, v družini Ivana in Marije r. Arnšek. Po poklicu je bil mizar. Poročil se je 13. decembra 1944 v Ljubljani z Erno Feroli. Prve dni januarja 1954 sta se iz Trsta, kamor sta prišla preko meje leta 1953, na ladji "Toscana" odpeljala proti Avstraliji. Po večletnem življenju v gozdni naselbini Nangwarry

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263

A.H.: 459 7275

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično

foto-slikar

Simon Novak

• Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria

367 8405

si je Mežnarjeva družina postavila lastni domek v Mt. Gambierju, zadnja leta pa so živeli v Glenburnie, nekaj kilometrov zunaj Mt. Gambierja v smeri proti Viktoriji, kjer so si uredili velik in lepo oskrbovan vrt. Prav na vrtu je Rudita 17. novembra lanskega leta nenadoma zadela srčna kap. Pogreb je bil 19. novembra po maši zadušnici v farni cerkvi sv. Pavla, Mt. Gambier, na livadno pokopališče Carinya, kjer bo pokojnikovo truplo čakalo vstajenja. – Še enkrat soprogi Erni ter vsem otrokom in njih družinam sožalje ob težki izgubi! – P. Bazilij

KDO BI VEDEL Povedati . . .

. . . kje je **JOŽE VOGRIN**, doma iz Bogojine in star okrog 40 – 45 let. Baje živi nekje v Viktoriji.

Že od leta 1945 je med pogrešanimi **KARLO BAŠKOVIČ**, rojen 26. 2. 1926 v vasi Skopice pri Brežicah. Starši so bili Janez in Neža, imel je še brata Edvarda in sestri Albino ter Marico. Leta 1944 je bil vojaški bolničar v občini Ljubljana - Polje, po končani vojni v maju 1945 pa je za njim izginila vsaka sled. Rdeči križ svojcem ni mogel pomagati, zato se zdaj obračajo na rojake po raznih delih sveta, če je Karlo kje med njimi še živ in ga kdo pozna.

Uredništvo bo hvaležno za sleherno sporočilo ter ga bo rade volje posredovalo dalje.



"Ste doslej že imeli kakšno nesrečo, povezano z avtomobilom?" sprašuje zavarovalniški agent.

"Da, že . . . V neki javni garaži sem spoznal dekle, ki je zdaj moja žena."



**S M E H
JE NAJBOLJŠE
Z D R A V I L O
BREZ RECEPTA**

/Uvoženo iz domovine/

- + Kaj je v Jugoslaviji trenutno najbolj stabilno? – Obljuba o lepši prihodnosti.
- + Rušiti v imenu napredka je prav tako nesmiselno, kot graditi v imenu zaostalosti.
- + Ko bi bil jaz na oblasti, bi se bal 22. julija, če je to res dan vstaje slovenskega naroda.
- + Pri nas ni socialnih razlik, so veliko večje.
- + Dolgo je hodil med ljudi. Potem je dobil mercedes.
- + Ker mu ni uspelo, da bi se domovini vsilil kot osebnost, se ji je vsilil kot VODILNI.
- + Revolucija še teče. Pred kom?
- + Po štiridesetletnem mandatu ugotovljamo, da bi bil za večino celo enoletni mandat preveč.
- + Naj živi delavski razred – vsaj toliko časa, da bo poplačal dolgove!
- + Toliko gnoja, pa tako skromen pridelek!
- + Smo dežela, v kateri se precej bolj spleča pasti leno kot pa ovce.
- + Ni čudno, da imamo vse več okroglih miz, ko pa se vse vrti v začaranem krogu.
- + Mnogi danes izstopajo iz stranke, ne pa iz avtomobilov.
- + Samo naivnež lahko sprašuje, kam vodi pot brez izhoda ...

K O N J I Č E K

/ Maks Roth, Qld./

	TRA -	- JO,	- LJE	- JE -	- JO,	
LE	- ČEK	- ČKI	- VA.		ZIB -	TRU -
-TULJ -	- LJE -	SE	- TR -	U -	- NE	- LJE -
LA -	VE -	ME -	SLO -	PO -	PLA -	V SNU
DREM -	- VÓ		ŠE	CVET -	JEM -	NAD
	- HEN	- KE	ŽE	- VA	- LJEM;	

SADNA DREVESCA – cepljene s l i v e,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.
Naročila pošljite na naslov: Jože L a c k n e r,
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po Ivanu Mejaču v Melbourne: (3)435 0127

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

REŠITEV križanke decembrske številke:

Vodoravno – 1. njegov; 5. polka; 8. krmar; 9. vode-no; 10. vneto; 11. očala; 13. drva; 14. elita. 18. Iha-nec; 19. največ; 22. angel; 24. poln; 26. orkan; 28. oli-ve; 29. gomile; 30. ivnat; 31. sveča; 32. lagati.

Navpično – 1. navedeno; 2. endivija; 3. okno; 4. vroče; 5. Pavliha; 6. ornata; 7. kita; 12. ali; 15. Anto-nija; 16. ocenjati; 17. segreva; 20. vnovič; 21. ček; 23. lagal; 25. slov(enski); 27. nota.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, sestre v Slomško-vem domu, Edvard Robnik, sestre v Baragovem do-mu, Vinko Jager, Albina Konrad, Ivanka Štritof, Jo-že Štritof, Marija Lapuh, Slavko Koprivnik, Jože Grilj, Stanko Aster-Stater. – Izrečena je bila za nagrado Lidija Čušin.



Za naše vnete reševalce ugank in križank po dolgem času spet enkrat KONJIČEK, za katerega se moram zahvaliti naročniku g. M. Rothu. Saj nam bo še kaj poslal, kajne?

Vam je znano, kako skače figura konjička pri šahovski igri? Dve mesti v isto smer in nato na desno ali levo polje.

Z istimi skoki iščeš in zbiraš v uganki be-sede, da boš našel ljubko kitico iz ene Žu-pančičevih pesmi. Seveda moraš najti pravi začetek, prvi zlog prve besede, sicer bo tvoj "konjiček" zaman skakal in se lovil ...

Obilo sreče! Rešitev pošljite na uredništvo do petega marca.

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.



LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

CELOVŠKE MOHORJEVKE za leto 1988 že imamo, a manjše število izvodov kot prejšnja leta. Cena zbirke štirih knjig je letos 28.– dol.

GORIŠKE žal še niso dospele.

Knjiga **SLOVENIAN HERITAGE I.** (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.



SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA)**, A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666



Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)



VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .



*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666